

Coetiroedd i Gymru

Y Cynulliad Cenedlaethol i Gymru
Strategaeth am Coed a Choetir

Woodlands for Wales

The National Assembly for Wales
Strategy for Trees and Woodlands

Cynnwys

Rhagair gan Carwyn Jones, Gweinidog Materion Gwledig	2	Rhan 2: Amcanion Strategol	18
Crynodeb Gweithredol	4	2.1 Rhagair	18
Rhan 1: Cyflwyno'r Strategaeth	10	2.2 Coetiroedd i bobl	18
1.1 Rhagair	10	2.3 Pwyslais newydd ar reolaeth coetir	22
1.2 Ein Gweledigaeth	10	2.4 Cymru fel lleoliad diwydiannau coedwig o reng byd-eang	26
1.3 Egwyddorion Arweiniol	12	2.5 Amgylchedd amrywiol ac iach	30
a) Cynaliadwyedd	12	2.6 Twristiaeth, hamdden ac iechyd	32
b) Cynhwysiad Cymdeithasol	12	Rhan 3: Gweithredu'r Strategaeth	36
c) Ansawdd	12	3.1 Gweithredoedd a cherrig milltir	36
ch) Partneriaeth	12	3.2 Gwerthuso ac arolygu	38
d) Integreiddiad	12	Rhan 4: Esboniad a Thystiolaeth	40
1.4 Cyd-Destun	14	4.1 Deall y cyd-destun	40
a) Hanes	14	a) Cyd-hanes coetiroedd Cymru	40
b) Yr Adnodd	14	b) Rheolaeth coetir traddodiadol	40
c) Edrych ymlaen	14	c) Hanes yn yr ugeinfed ganrif	42
ch) Cyflawni'n hymrwymiadau rhyngwladol	14	ch) Y cyfnod cyfoes	42
1.5 Amserlen	16	4.2 Paratoi'r Strategaeth	46
		a) Crynodeb o'r Ymgynghori	46
		b) Elfennau allweddol	46
		c) Y broses yn dilyn ymgynghori	48

Contents

Foreword by Carwyn Jones, Minister for Rural Affairs	3	Part 2: Strategic Objectives	19
Executive Summary	5	2.1 Introduction	19
Part 1: Introducing the Strategy	11	2.2 Woodlands for people	19
1.1 Introduction	11	2.3 A new emphasis on woodland management	23
1.2 Our Vision	11	2.4 Wales as a location for world-class forest industries	27
1.3 Guiding Principles	13	2.5 A diverse and healthy environment	31
a) Sustainability	13	2.6 Tourism, recreation and health	33
b) Social Inclusion	13	Part 3: Implementing the Strategy	37
c) Quality	13	3.1 Actions and milestones	37
d) Partnership	13	3.2 Evaluation and review	39
e) Integration	13	Part 4: Explanation and Evidence	41
1.4 Context	15	4.1 Understanding the context	41
a) History	15	a) The prehistory of Wales woodlands	41
b) The resource	15	b) Traditional woodland management	41
c) Looking forward	15	c) Twentieth century history	43
d) Delivering our international commitments	15	d) The modern era	43
1.5 Timescale	17	4.2 Preparing the strategy	45
		a) Summary of Consultation	47
		b) Key building blocks	47
		c) The process after consultation	49

Rhagair gan Carwyn Jones

Gweinidog Materion Gwledig

Cafwyd ehangiad sylweddol i goetiroedd yng Nghymru yn ystod yr 20fed ganrif, o isafbwynt o 5% o arwynebedd ein tir ar ôl y Rhyfel Byd Cyntaf i lefel o 14% heddiw. Roedd llawer o'r coetiroedd hyn yn blanhigfeydd ar y tir uchel i ddarparu pren yr oedd cymaint o alw amdano ar gyfer y diwydiant glo ac wedyn am y diwydiannau prosesu pren a ddatblygodd.

Ond y mae amserau a blaenoriaethau'n newid, ac mae gennym bellach y cyfle i osod y planhigfeydd pwrpas unigol hyn yn gadarn y tu ôl i ni a chwilio am ffyrdd arloesol o ddefnyddio adnoddau gwerthfawr ein hystâd goetirol. Y strategaeth hon yw'r cam cyntaf tuag at integreiddio rhan coetiroedd yn gyflawn mewn polisi amgylcheddol ac economaidd ehangach i Gymru y bu Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gweithio tuag ato oddi ar iddo gael ei greu ddwy flynedd yn ôl.

Datblygwyd y strategaeth yn dilyn proses eang iawn o ymgynghoriad cyhoeddus a gafodd ymateb sylweddol yn canolbwyntio'n glir ar destunau sydd yn benodol i Gymru. Rwyf yn hyderus y bydd y strategaeth hon yn cwrdd â gobeithion llawer o bobl, gan greu adnoddau coetiroel mwy cynaliadwy y gall pobl Cymru ymfalchïo'n haeddiannol ynddynt; pwyslais ar reolaeth o ansawdd uchel, cynhyrchu pren ar gyfer economïau lleol; a chreu amgylchedd amrywiol ac iach a fydd o fudd i bobl leol ac yn cynnal ein diwydiannau amaethyddiaeth a thwristiaeth.

Trwy gyfrwng yr integreiddiad ohoni mewn polisi gwledig a threfol, bydd y strategaeth yn ymateb i ddyhead pobl i lunio strwythur hir-gyfnod cefn gwlad Cymru. Mae coed a choetiroedd yn elfennau amlwg yn ein tirweddau ac yn hanfodol ar gyfer bywyd gwyllt. Os cant eu rheoli'n iawn, gallant ddarparu ar gyfer yr amgylchedd, mwyhau ansawdd bywydau pobl trwy gynnig mwy o fynediad a gweithgareddau hamdden i'r cyhoedd ac ar yr un pryd yn gwneud cyfraniad pwysig i'r economi wledig yn ogystal a ddarpariaeth swyddi. Gall coetiroedd fod yn werddonau am fwynhad tawel neu chwaraeon swllyd, lleoedd i wylïo bywyd gwyllt neu am ddim byd ond ymlacio a mwynhau'r awyr iach. Ar yr un pryd, mae'r coed yn tyfu pren – adnoddau adnewyddadwy sydd yn cyfrannu tua £400 miliwn i economi Cymru bob blwyddyn.

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru'n perchen tua 40% o goetir Cymru, ac mae gennym gyfrifoldeb arbennig i ddefnyddio'r rhain mewn ffordd gynaliadwy er budd ehangach y cyhoedd. Rydym am weithio mewn partneriaeth â pherchnogion coetir eraill er mwyn targedu adnoddau'r Cynulliad Cenedlaethol yn well a lledaenu buddion coetiroedd i bob cymuned.

Bydd gweithredu ein strategaeth yn rhoi ffyrdd newydd o ddenu cyfranogiad cymunedau lleol a cheisio cefnogaeth y cyhoedd fel y bydd modd i bawb deimlo eu bod yn rhan o'r broses a gwybod bod eu barn nhw yn cyfrif.

Gobeithiaf y byddwch yn cymryd y cyfle i ddarllen y ddogfen hon ac i ymuno'n frwdfrydig â'r Cynulliad fel partner i helpu gweithredu'r strategaeth a datblygu treftadaeth goetirol y gallwn pob un ohonom ymfalchïo ynddi.

Foreword by Carwyn Jones Minister for Rural Affairs

The 20th Century saw a major expansion of woodlands in Wales, from a low point of 5% of our land area after the First World War, to a level of 14% today. Many of these woodlands were plantations in the uplands to provide much needed timber for the mining industry and later the developing wood processing industries.

However, times and priorities change and we have the opportunity to place single purpose plantations firmly behind us and look for innovative ways in which to use our valuable woodland resource. This strategy is the first step towards fully integrating the role of woodlands into a wider environmental and economic policy for Wales, which the National Assembly for Wales has been working towards since its creation two years ago.

The strategy has been developed after an extensive public consultation process, which elicited a substantial response, clearly focussed on issues specific to Wales. I am confident that this strategy will meet many people's aspirations and create a more sustainable woodland resource, of which the people of Wales can be justly proud; an emphasis on high quality management, producing wood for local economies; and creating a diverse and healthy environment that will benefit local people and support our agriculture and tourism industries.

By its integration into rural and urban policy, this Strategy will respond to people's desire to shape the long-term structure of our countryside. Trees and woods are dominant components of our landscapes and are vital for wildlife. With the right management they can provide for the environment, enhance people's lives by offering increased public access and recreation and at the same time make an important contribution to our rural economy and to the provision of jobs. Woodlands can be havens for quiet enjoyment or noisy sports, places to watch wildlife or simply to relax and enjoy clean air. All this time, the trees are growing timber – a renewable resource that contributes about £400 million to the Welsh economy each year.

The National Assembly for Wales owns about 40% of the woodland in Wales and we have a special responsibility to use these sustainably for wider public benefit. We want to work in partnership with other woodland owners to better target the resources of the National Assembly and spread the benefits of woodlands to all communities.

The implementation of our strategy will entail new ways of involving local communities and seeking public support so that everyone can feel a part of the process and know that their views really count.

I hope you take the opportunity to read this document and that you enthusiastically join with the Assembly, as a partner to help implement the Strategy and develop a woodland heritage of which we can all be proud.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Carwyn Jones'.

Crynodeb Gweithredol

Mae Strategaeth Coetir Cymru yn gosod allan uchelgeisiau'r Cynulliad Cenedlaethol am goed a choetiroedd yng Nghymru. Mae'n cyflwyno Gweledigaeth am bolisi coedwigaeth a choetirol dros yr 50 mlynedd nesaf gan osod cyfeiriad am y ffordd y bydd coed a choetiroedd yn cyfrannu tuag at ddyfodol cynaliadwy i bobl Cymru.

Gweledigaeth ac Egwyddorion Sylfaenol

EIN GWELEDIGAETH am yr 50 mlynedd i ddod, yw i Gymru gael ei chydabod am ei choetiroedd o ansawdd uchel sydd yn harddu'r dirwedd, sydd yn addas i'r amgylchiadau lleol ac sydd â chymysgedd amrywiol o rywogaethau a chynefinoedd. Bydd y rhain:

- Yn cynnig buddion cymdeithasol a chymunedol go iawn, yn lleol ac yn genedlaethol;
- Yn cynnal diwydiannau ffyniannus ar sail coetir; ac
- Yn cyfrannu tuag at amgylchedd o ansawdd gwell ledled Cymru.

Wrth wireddu'r weledigaeth hon, bydd y pum egwyddor allweddol hyn yn ein harwain:

Cynaliadwyedd - Mae gan goetiroedd Cymru ran allweddol i'w chwarae wrth gyrraedd yr amcanion triphlyg o ddatblygiad cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Mae'r Strategaeth Coetir hon yn rhan annatod o'r cynllun datblygiad cynaliadwy cyffannol i Gymru.

Cynhwysedd Cymdeithasol - Gall coetir wneud gwahaniaeth i ansawdd bywydau pobl. Gall coetiroedd gynnig cyfleoedd am ddatblygiad economaidd, hamdden a gofal iechyd ataliol trwy mwy o fynediad i'r awyr iach. Mae gan y Cynulliad Cenedlaethol gyfrifoldeb arbennig am sicrhau bod y coetiroedd sydd yn eiddo iddo'n cynnig buddion cymdeithasol i gymunedau.

Ansawdd - Gall coetiroedd gyfrannu tuag at ddelwedd Cymru, trwy ddenu ymwelwyr a chodi ansawdd bywyd. Rhaid i bob agwedd o goetiroedd Cymru gynnig canlyniadau o ansawdd a rhaid bod gan pawb sydd yn rheoli coetiroedd fynediad i hyfforddiant a chefnogaeth o safon uchel.

Partneriaeth - Daeth y weledigaeth hon allan o ymgynghoriad eang iawn. Nid dyma rywbeth y gall y Cynulliad Cenedlaethol mo'i gwireddu wrth ei hunan; mae'n gofyn am gyfranogiad ac ymrwymiad gan bawb yn ogystal ag agwedd hyblyg sydd yn cynnwys gwybodaeth a brwdfrydedd pobl. Dim ond trwy bartneriaethau effeithiol rhwng y sectorau preifat a chyhoeddus, diwydiant, gwirfoddolwyr ac unigolion y gellir gwireddu'r weledigaeth.

Integreiddiad - Ni ellir ystyried coetiroedd wrth eu hunain. Rhaid integreiddio'r strategaeth hon mewn rhaglenni eraill ar lefelau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol. Trwy'r strategaeth hon, bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn ysgogi arbrawf gwfreiddiol i ysgogi'r economi gwledig mewn ffordd integreiddiedig.

Llun:CCW

Executive Summary

Woodlands for Wales sets out the National Assembly's strategy for trees and woodlands in Wales. It presents a Vision for forestry and woodland policy over the next 50 years and sets a direction for the way in which trees and woodlands will contribute to a sustainable future for the people of Wales.

Vision and Guiding Principles

OUR VISION for the next 50 years, is that Wales will be known for its high-quality woodlands that enhance the landscape, are appropriate to local conditions and have a diverse mixture of species and habitats. These will:

- Provide real social and community benefits, both locally and nationally;
- Support thriving woodland-based industries; and
- Contribute to a better quality environment throughout Wales.

In realising this vision, we shall be guided by five key principles:

Sustainability - The woodlands of Wales have a key part to play in achieving the triple goals of social, economic and environmental development. This woodland strategy is an integral part of the overall sustainable development plan for Wales.

Social Inclusion - Woodland can make a difference to the quality of people's lives. Woodlands can provide opportunities for economic development, recreation and preventative health care through greater access to fresh air. The National Assembly has a special responsibility for ensuring that its own woodlands provide social benefits to communities.

Quality - Woods can contribute to the image of Wales, by attracting visitors and enhancing the quality of life. All aspects of Welsh woodlands must deliver quality outputs and everyone managing woodlands must have access to high quality training and support.

Partnership - This vision has emerged from a wide-ranging consultation. It is not something that can be achieved by the National Assembly alone; it requires involvement and commitment from everyone and a flexible approach, which embraces people's knowledge and enthusiasm. Only through effective partnerships between the public and private sectors, industry, volunteers and individuals will the vision be achieved.

Integration - Woodlands cannot be considered in isolation. This strategy must be integrated into other programmes at national, regional and local levels. Through this strategy, the National Assembly will start an exciting experiment to stimulate the rural economy in an integrated way.

Y Cyd-destun

Mae coetiroedd yn gorchuddio tua 14% o dir Cymru, rhyw 40% ohono'n eiddo'r Cynulliad Cenedlaethol (coetiroedd y Comisiwn Coedwigaeth). Mae coetiroedd yn adnoddau naturiol adnewyddadwy a all greu delwedd adeiladol i Gymru, cyfrannu tuag at amcanion y Cynulliad am economi llwyddiannus, amgylchedd gwella a chymunedau iach, ac ychwanegu at ansawdd gyfannol bywyd. Yn y strategaeth hon, rydym wedi ceisio dysgu'n weithredol o brofiad y gorffennol, addasu i newidiadau diweddar mewn marchnadoedd ac yn y gymdeithas a gosod cyfeiriad sydd yn berthnasol i'r ganrif newydd hon. Mae'r strategaeth yn rhan o gyfraniad Cymru tuag at gwrdd â'n hymrwymiaidau rhyngwladol ar reolaeth coedwig gynaliadwy, gan ddefnyddio pren fel adnodd adnewyddadwy a chyfrannu tuag at leihad net mewn gollyngiadau nwyon tŷ gwydr. Mae'n ymwneud ag ymrwymiad i newid y ffordd y byddwn yn rheoli ac yn defnyddio'n coetiroedd yn y cyfnod hir. Mae'r strategaeth yn anelu at gyd-gysylltu â phobl a chyrrff ledled Cymru, ac i gynnal y cyfranogiad hwn trwy sefydlu Fforwm Coetir i adrodd yn ôl ar ddatblygiadau wrth cyrraedd canlyniadau ac i roi peirianwaith cadarn am arolygon yn y dyfodol.

Amcanion Strategol a Blaenoriaethau Gweithredu Allweddol

Mae'r strategaeth yn gosod rhaglenni am weithredu yn erbyn pump amcan strategol.

1. COETIROEDD I BOBL – Bydd coetiroedd yn rhoi buddion amgylcheddol a chymdeithasol i gymunedau lleol, gan gefnogi cyfleoedd am ddysgu a chyfrannu tuag at gynaliadwyedd lleol.

Blaenoriaethau am weithredu

- Defnyddio coetiroedd fel asedion cymdeithasol a diwylliannol am rai o'n cymunedau mwyaf difreintiedig;
- Mwyafu'r defnydd o goetiroedd am ddysgu; a hefyd
- cynnig cyfleoedd am i gymunedau gael lleisio barn ynglŷn â rheoli coetiroedd yn agos i'w cartrefi.

2. PWYSLAIS NEWYDD AR REOLAETH

COETIROEDD – Rhaid i goetiroedd gynnig buddion cynyddol i berchnogion a'r cyhoedd. Wrth reoli coetiroedd sydd eisoes yn bodoli a sefydlu coetiroedd newydd, rhaid i ni ddysgu o'r dulliau gweithredu gorau cyfredol, gan roi cefnogaeth effeithiol ar gyfer perchnogion a rheolwyr a chwrrd ag uchelgeisiau'r cyhoedd.

Blaenoriaethau am weithredu

- Hyrwyddo'r dulliau gweithredu gorau mewn rheoli coetir;
- Symud draw at ddefnydd uwch o systemau o orchudd di-dor; a hefyd
- Dod o hyd i safleoedd priodol i goedydd a choetiroedd newydd.

3. CYMRU FEL LLEOLIAD AM DDIWYDIANNAU

COEDWIG O ANSAWDD RHYNGWLADOL – Mae cynhyrchiant pren yn debygol o gynyddu yn ystod y deng mlynedd nesaf ac mae'n hanfodol y bydd proseswyr pren yn cael cymorth i ddatblygu eu busnesau a chadw swyddi medrus. Mae diwydiannau coetir yn cyfrannu rhyw £400 miliwn y flwyddyn i economi Cymru. A byddwn yn mwyafu'r cysylltiadau â busnesau eraill mewn amaethyddiaeth, twristiaeth a gweddill yr economi.

Blaenoriaethau am weithredu

- Cynnig cefnogaeth fusnes effeithiol i ddiwydiannau coedwig Cymru;

Executive Summary

Context

Woodlands occupy about 14% of Wales, of which, some 40% is owned by the National Assembly (The Forestry Commission woodlands). Woodlands are a renewable natural resource, which can generate a positive image for Wales, contribute to the Assembly's aims for a successful economy, better environment and healthy communities, and add to the overall quality of life. In this strategy we have tried to actively learn from past experience, to adapt to recent changes in markets and society and to set a direction relevant to this new century. The strategy is part of Wales contribution to meeting our international commitments on sustainable forest management, using wood as a renewable resource and contributing to a net reduction in greenhouse gas emissions. It is about a commitment to change the way in which we manage and use our woodlands in the long-term. The strategy seeks to engage with people and organisations throughout Wales, and to maintain this involvement by setting up a Woodland Forum to report progress in achieving outputs and provide a robust mechanism for future review.

Strategic Objectives and Key Priorities for Action

The strategy sets out programmes for action against five strategic objectives.

1. WOODLANDS FOR PEOPLE - Woodlands will provide environmental and social benefits to local communities, supporting opportunities for learning and contributing to local sustainability.

Priorities for Action

- To use woodlands as a social and cultural asset for some of our most disadvantaged communities;
- To maximise the use of woodlands for learning; and
- To provide opportunities for communities to have their say in the management of woods close to where they live.

2. A NEW EMPHASIS ON WOODLAND

MANAGEMENT - Woodlands must provide increasing benefits to owners and the public. In managing existing woodlands and establishing new woodlands, we must learn from current best practice, provide effective support to owners and managers and meet public aspirations.

Priorities for Action

- To promote best practice in woodland management;
- To move to a greater use of continuous-cover systems; and
- To find appropriate sites for new trees and woodland.

3. WALES AS A LOCATION FOR WORLD-CLASS

FOREST INDUSTRIES - Timber production is set to increase in the next decade and it is vital that wood processors are helped to develop their businesses and retain skilled jobs. Woodland industries contribute some £400 million a year to the Welsh economy, and we will maximise the linkages to other businesses in agriculture, tourism and the rest of the economy.

Priorities for Action

- To provide Welsh forest industries with effective business support;
- To develop the wood supply chain, product development and marketing;

Crynodeb Gweithredol

- Datblygu'r gadwyn gyflenwad pren, datblygiad a marchnata cynhyrchion ;
- Cynnig cefnogaeth i goetiroedd fferm a'r economi gwledig ehangach; a hefyd
- Meithrin datblygiad ynni adnewyddadwy yn seiliedig ar bren.

4. AMGYLCHEDD AMRYWIAETHOL AC IACH – I gyrraedd cynaliadwyedd go iawn, rhaid cynnal neu wella'r adnoddau materol a biolegol o fewn coetiroedd, megis dŵr, pridd, llystyfiant ac anifeiliaid. Mae iechyd yr amgylchedd yn allweddol i bobl yn ogystal ag i anifeiliaid a phlanhigion a'r cynefinoedd maent yn dibynnu arnynt.

Blaenoriaethau am weithredu

- Diogelu a hyrwyddo bioamrywiaeth ein coetiroedd;
- Diogelu a hyrwyddo tirweddau Cymru; a hefyd
- Integreiddio coetiroedd yn well â rheolaeth arall cefn gwlad.

Mae iechyd yr amgylchedd yn allweddol i bobl yn ogystal ag i anifeiliaid a phlanhigion a'r cynefinoedd maent yn dibynnu arnynt.

5. TWRISTIAETH, HAMDDEN AC IECHYD – mae coetiroedd yn rhoi strwythur i dirwedd a chefnidir am lawer o fentrau twristaidd. Ceir dros 11 o filiynau o ymweliadau i goetiroedd Cymru bob blwyddyn ac mae effeithiau buddiol ar iechyd emosiynol a chorfforol y genedl yn tarddu o'r defnydd o'n coetiroedd am ymarfer a mwynhad.

Blaenoriaethau am weithredu

- Defnyddio coetiroedd i helpu creu profiad o ansawdd uchel i ymwelwyr; a hefyd
- Hyrwyddo iechyd trwy fynediad i goetiroedd i bob cymuned.

Gweithredu'r Strategaeth

Nid yw gweithrediad yn rywbeth y gall y Cynulliad Cenedlaethol mo'i gwireddu wrth ei hunan; mae'n galw am gyfranogiad ac ymrwymiad gan bawb. Byddwn yn sefydlu Fforwm Coetir gyda chynrychiolaeth eang ledled Cymru i oruchwylio'r cynydd mewn gwireddiad, ystyried blaenoriaethau ac i adrodd yn ôl i'r Cynulliad Cenedlaethol. Gorchwyl cynnar i'r Fforwm Coetir fydd datblygu mynegyddion cynnydd i'r cyrff partneriaethol roi adroddiadau o gynnydd yn eu herbyn.

Bydd angen gwaith i symud tuag at yr holl amcanion strategol er mwyn gwireddu'r weledigaeth. O fewn y rhaglenni hyn, bydd cyrff partneriaethol yn datblygu gorchwyl arweiniol ar gyfer gwahanol flaenoriaethau neu weithredoedd a gytunir trwy gyfrwng y Fforwm.

Executive Summary

- To provide support for farm woodlands and the wider rural economy; and
- To foster the development of renewable energy based on wood.

4. A DIVERSE AND HEALTHY ENVIRONMENT - In order to achieve true sustainability, the physical and biological resources within woodlands, such as the water, soil, flora and fauna, must be maintained or improved. The health of the environment is crucial for people as well as animals and plants and the habitats on which they depend.

Priorities for Action

- To conserve and enhance the biodiversity of our woodlands;
- To conserve and enhance the landscapes of Wales; and
- To better integrate woodlands with other countryside management.

5. TOURISM, RECREATION AND HEALTH

Woodlands provide a landscape structure and a setting for many tourist enterprises. Over 11 million visits are made to Welsh woodlands each year and the use of woodlands for exercise and enjoyment has beneficial effects on the emotional and physical health of the nation.

Priorities for Action

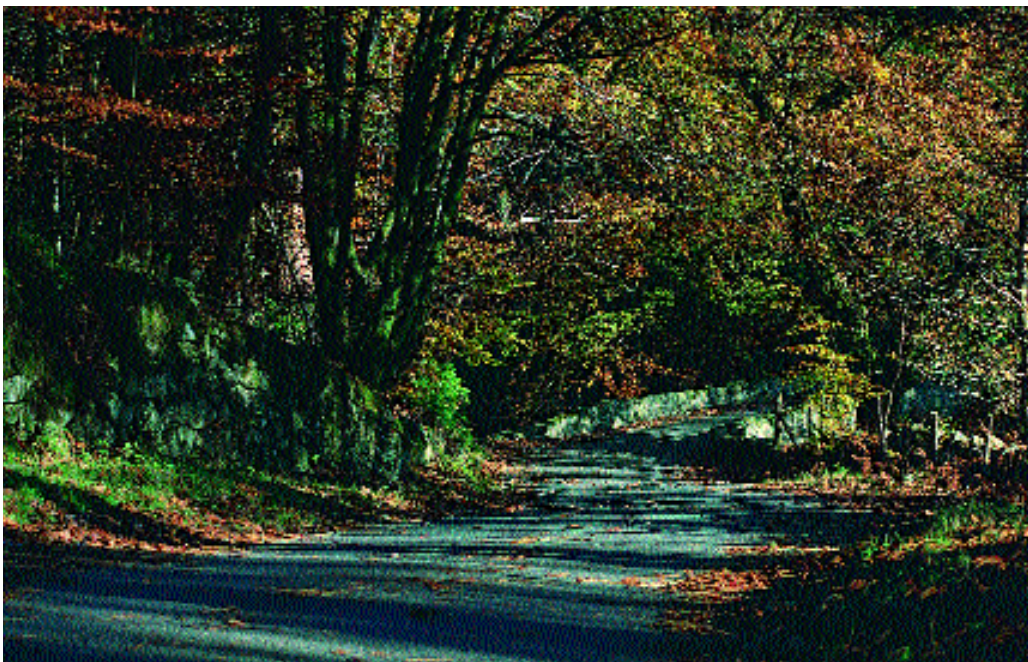
- To use woodlands to help create a high-quality visitor experience; and
- To promote health through access to woodlands for all communities.

Implementing the Strategy

Implementation is not something that can be achieved by the National Assembly alone; it requires involvement and commitment from everyone. A Woodland Forum is to be set up with a wide representation throughout Wales, to oversee progress with implementation, to consider priorities and to report to the National Assembly. An early task for the Woodland Forum will be to develop performance indicators against which partner bodies can report progress.

Work will need to proceed towards all of the strategic objectives in order to achieve the vision. Within these programmes, partner bodies will develop a lead role for different priorities or actions, agreed through the Forum.

The health of the environment is crucial for people as well as animals and plants and the habitats on which they depend.

Rhan 1: Cyflwyno'r Strategaeth

Mae datganoli wedi rhoi'r symbyliad am agenda newydd ac arbennig Cymreig ar gyfer coetiroedd Cymru. Gallwn bellach ddatblygu agwedd newydd tuag at goetiroedd yng Nghymru trwy'r strategaeth hon. Bydd rheolaeth gynaliadwy i goetiroedd yn cyfrannu tuag at nod y Cynulliad Cenedlaethol o gyfiawnder cymdeithasol a ffyniant i bawb.

1.1 Rhagair

Ein nod yw datblygu coetiroedd o ansawdd uchel yng Nghymru, gydag ansawdd amgylcheddol a darpariaeth gymdeithasol ragorol o fewn diwydiant sydd yn cyfrannu'n adeiladol tuag at yr economi trwy ddarparu cyflogaeth ddiogel, tymor-hir. O fewn coedwigaeth, ni fydd penderfyniadau a wneir heddiw yn dangos eu heffeithiau llawn am hanner canrif neu fwy, felly mae gan y Cynulliad Cenedlaethol ymrwymiad i ddatblygiad parhaus y strategaeth hon an hanner cyntaf yr 21ain Ganrif.

1.2 Ein Gweledigaeth

EIN GWELEDIGAETH am yr 50 mlynedd i ddod, yw i Gymru gael ei chydabod am ei choetiroedd o ansawdd uchel sydd yn harddu'r dirwedd, sydd yn addas i'r amgylchiadau lleol ac sydd â chymysgedd amrywiol o rywogaethau a chynefinoedd. Bydd y rhain:

- Yn cynnig buddion cymdeithasol a chymunedol go iawn, yn lleol ac yn genedlaethol;
- Yn cynnal diwydiannau ffyniannus ar sail coetir; ac
- Yn cyfrannu tuag at amgylchedd o ansawdd gwell ledled Cymru.

Gwireddir y weledigaeth hon trwy gyfrwng pum Rhaglen o Weithgaredd:

- 1 Coetiroedd i Bobl;**
- 2 Pwyslais newydd ar reolaeth coetir;**

- 3 Cymru fel lleoliad i ddiwydiannau coedwig o reng byd-eang;**
- 4 Amgylchedd amrywiol ac iach;**
- 5 Twristiaeth, hamdden ac iechyd.**

Part I: Introducing the Strategy

Devolution has provided the impetus for a new and distinctive Welsh agenda for its woodlands. We can now develop a new approach to woodlands in Wales through this strategy. Sustainable woodland management will contribute towards the National Assembly's aim of social justice and prosperity for all.

1.1 Introduction

Our aim is to develop high-class woodlands in Wales, with outstanding environmental quality and social provision, set within an industry that contributes positively to the economy by providing safe and long-term employment. In forestry, decisions taken now will not show their full impact for fifty years or more, so the National Assembly is committed to continual development of this strategy for the first half of the 21st century.

1.2 Our Vision

OUR VISION for the next 50 years, is that Wales will be known for its high-quality woodlands that enhance the landscape, are appropriate to local conditions and have a diverse mixture of species and habitats. These will:

- Provide real social and community benefits, both locally and nationally;
- Support thriving woodland-based industries; and
- Contribute to a better quality environment throughout Wales.

This vision will be realised through five *Programmes for Action*:

- 1 Woodlands for People;**
- 2 A new emphasis on woodland management;**

- 3 Wales as a location for world-class forest industries;**
- 4 A diverse and healthy environment; and**
- 5 Tourism, recreation and health.**

Photo:CCW

Rhan I: Cyflwyno'r Strategaeth

1.3 Egwyddorion Arweiniol

Bydd yr egwyddorion o ddatblygiad cynaliadwy, cyfiawnder cymdeithasol a chyfartaledd cyfle, fel ag a fynegir yn *Y Gymru Gynaliadwy: Rhoi Cymru'n Gyntaf: Partneriaeth ar gyfer Pobl Cymru; a Chynllun Corfforaethol y Cynulliad Cenedlaethol* yn dwyn y teitl *gwellgymru.com* yn gymwys ar gyfer holl amcanion y strategaeth hon. Cyflawnir ein gweledigaeth am ddyfodol coetiroedd Cymru trwy gyfrwng yr egwyddorion arweiniol hyn:

a) Cynaliadwyedd

Trwy ddeddfwriaeth a thrwy ddewis, mae gan y Cynulliad Cenedlaethol ymrwymiad tuag at ddatblygiad cynaliadwy. Mae gan goetiroedd Cymru ran allweddol i'w chwarae wrth gyrraedd yr amcanion triphlyg o ddatblygiad cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Mae'r strategaeth coetir hon yn rhan annatod o gynllun datblygu cynaliadwy cyfannol i Gymru.

b) Cynhwysiad Cymdeithasol

Gall coetir wneud gwahaniaeth i ansawdd bywydau'r bobl. Trwy gyfranogiad cymunedol, gall pobl leol helpu perchnogion coetir i sicrhau darpariaeth o gyfleoedd am ddatblygiad economaidd, hamdden a gofal iechyd rhagofalus trwy fwy o fynediad i'r awyr iach ac am le i ymarfer yn agos i'w trigfannau. Mae gan y Cynulliad Cenedlaethol gyfrifoldeb arbennig am sicrhau bod ei goetiroedd yn darparu buddion cymdeithasol i gymunedau.

Llun:Hawlfraint Coron Prydain:Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru

c) Ansawdd

Rhaid i goetiroedd Cymru gyflawni canlyniadau o ansawdd i bawb, boed hynny trwy hamdden, cynhyrchu pren, cyfranogiad cymunedol neu eu heffeithiau gweledol ac esthetig. Gall coetiroedd gyfrannu i ddelwedd Cymru trwy ddenu ymwelwyr a mwyhau ansawdd bywyd. Er mwyn cyflawni ansawdd, rhaid bod gan y sawl sydd yn rheoli coetiroedd ledled Cymru ddealltwriaeth dda o'r dulliau rheoli gorau, trwy hyfforddiant priodol, a dylant osod amcanion cyfnod hir am welliant.

ch) Partneriaeth

Nid rhywbeth y gall y Cynulliad Cenedlaethol ei hunan ei gyrraedd mo'r weledigaeth hon: mae angen cyfranogiad ac ymrwymiad pawb. Rhaid bod agwedd hyblyg sydd yn cynnwys gwybodaeth a brwdfrydedd y bobl. Dim ond trwy bartneriaethau effeithiol rhwng y sectorau cyhoeddus a phreifat, diwydiant, gwirfoddolwyr ac unigolion y gellir cyflawni'r weledigaeth.

e) Integreiddiad

Bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn integreiddio'r strategaeth coetir hon ym mhob un o'i raglenni ar lefelau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol. Mae dolennau cryfion yn bodoli rhwng coedwigaeth ac amaethyddiaeth. Mae'r naill ddiwydiant a'r llall yn wynebu heriau o gwmpadau mewn prisiau'r farchnad, cystadleuaeth gan fewnforion rhad a'r angen i addasu i destunau cymdeithasol ac amgylcheddol. Gallai integreiddiad agosach rhwng y gwahanol raglenni cymdeithasol, amgylcheddol, coedwigaethol, amaethyddol a twristiaeth helpu'n ddirfawr yn y broses hon. Bydd Strategaeth Datblygiad Economaidd Cenedlaethol y Cynulliad yn dechrau cyflawni llawer o'r gefnogaeth datblygu i fusnesau coedwigaeth, yn enwedig trwy bartneriaethau Amcan 1. Mae integreiddio'n bosibl hefyd mewn polisiau trefol lle y gall coed a choetiroedd yn ein trefi a dinasoedd ac o'u cwmpas wella ansawdd bywyd y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yno.

Gall coed a choetiroedd yn ein trefi a dinasoedd ac o'u cwmpas wella ansawdd bywyd y sawl sydd yn byw ac yn gweithio yno.

Part I: Introducing the Strategy

1.3 Guiding Principles

The principles of sustainable development, social justice and equality of opportunity, as expressed in *Sustainable Wales; Putting Wales First: a Partnership for the People of Wales*; and the National Assembly's Corporate Plan entitled *Betterwales.com*, will apply to all the objectives of this strategy. Our vision for the future of Wales woodlands will be achieved through these guiding principles:

a) Sustainability

By statute and by choice, the National Assembly is committed to sustainable development. The woodlands of Wales have a key part to play in achieving the triple goals of social, economic and environmental development. This woodland strategy is an integral part of the overall sustainable development plan for Wales.

b) Social Inclusion

Woodland can make a difference to the quality of people's lives. Through community involvement, local people can help woodland owners to ensure that opportunities are provided for economic development, recreation and preventative health care through greater access to the fresh air and for exercise close to where they live. The National Assembly has a special responsibility for ensuring that its own woodlands provide social benefits to communities.

c) Quality

Welsh woodlands must deliver quality outputs for everyone whether through recreation, timber production, community involvement or their visual and aesthetic impact. Woods can contribute to the image of Wales, by attracting visitors and enhancing the quality of life. To achieve quality, those managing the woodlands throughout Wales must have a good understanding of best management practices, through appropriate training, and should set long-term objectives for improvement.

Trees and woods in and around our towns and cities can greatly improve the quality of life for those who live and work there.

d) Partnership

This vision is not something that can be achieved by the National Assembly alone; it requires involvement and commitment from everyone. There must be a flexible approach, which embraces people's knowledge and enthusiasm. Only through effective partnerships between the public and private sectors, industry, volunteers and individuals will the vision be achieved.

e) Integration

The National Assembly will integrate this woodland strategy into all its programmes at national, regional and local levels. There are strong links between forestry and agriculture. Both industries face challenges from falling market prices, competition from cheap imports, and the need to adapt to social and environmental issues. Closer integration between the various social, environmental, forestry, agriculture and tourism programmes could greatly assist this process. The Assembly's National Economic Development Strategy will begin to deliver much of the development support to forestry businesses, particularly through the Objective 1 partnerships. Integration is also possible in urban policies, where trees and woods in and around our towns and cities can greatly improve the quality of life for those who live and work there.

Rhan I: Cyflwyno'r Strategaeth

1.4 Cyd-Destun

a) Hanes

Mae gan goetiroedd Cymru hanes hir, fel ag a fanylir yn Rhan 4 o'r strategaeth hon. Yn ystod y ganrif a aeth heibio, gweithredodd y Llywodraeth yn bositif i ddyblu gorchudd coetir y DU, mewn ymateb i brinderau pren a ddigwyddodd yn ystod y naill Ryfel Byd a'r llall.

Datblygwyd yr ystâd goedwig hon i raddau helaeth ar dir amaethyddol o ansawdd isel ac ar rostir y tir uchel. Roedd y coetiroedd a grëwyd yn y sectorau cyhoeddus a phreifat trwy weithredu'n uniongyrchol a thrwy ysgogiadau ariannol yn blanhigfeydd pwrpas unigol o gonifferau yn bennaf a fyddai'n cynhyrchu pren yn gyflym yn yr amgylcheddau garw hyn.

Tua diwedd y ganrif daeth newidiadau ymarferol mewn canlyniad i dyfiant mewn ymwybyddiaeth amgylcheddol, a chafwyd pwyslais newydd ar ddefnydd aml-ddibenion o goetiroedd. Mabwysiadwyd polisïau newydd, gan ailstrwythuro'r planhigfeydd hyn trwy well ddyluniant coedwig, er mwyn cyflwyno buddion aml-bwrpas – gwell dirwedd; mwy o bioamrywiaeth; mwy o fynediad a hamdden i'r cyhoedd a pharhad mewn canlyniadau economaidd o bren a chynhyrchion eraill.

b) Yr Adnodd

Mae gan y Cynulliad Cenedlaethol y berchnogaeth unigol fwyaf o goetir yng Nghymru – coetiroedd y Comisiwn Coedwigaeth. Dyma adnodd anferth, gan gymryd tua 6% o arwynebedd tir Cymru a fydd yn cael ei ddefnyddio er lles y cyhoedd. Byddwn yn defnyddio'r coetiroedd hyn fel esiamplau o'r dulliau gweithredu gorau, i gyflwyno buddion cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd trwy reolaeth flaengar – coetiroedd y gall pobl Cymru ymfalchïo ynddynt â chyfiawnhad. Yn y sector preifat ceir niferoedd mawr o goetiroedd cymharol bychain a grëir ac a chynhelir gan berchnogion unigol sydd yn cynnig buddion amryfal ac amrywiol. Byddwn yn annog pob perchennog coetir i chwarae eu rhan wrth gyfrannu tuag at y frithlen gyfoethog o goetiroedd a fydd yn cyflawni'n gweledigaeth.

Mae llawer o etifeddiaeth coetiroedd heddiw'n ganlyniad stiwardiaeth ofalus gan genedlaethau o berchnogion unigol.

c) Edrych Ymlaen

Bydd y strategaeth hon yn parhau ag agwedd aml-bwrpas tuag at goedwigaeth a bydd yn ymdrechu i ddatblygu'n bellach y buddion cymdeithasol y gall coetiroedd eu cynnig i bobl Cymru. Mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn cydnabod y bydd hyn yn mynnu iddo ddatblygu agwedd flaengar, newydd trwy gyfrwng y strategaeth hon. Mae coedwigaeth yn sector a hanes hir iddo, ac mae llawer o etifeddiaeth coetiroedd heddiw'n ganlyniad stiwardiaeth ofalus gan genedlaethau o berchnogion unigol. Mae'r perchnogion hyn o dan wasgedd hinsawdd ariannol heddiw, lle mae prisiau pren wedi syrthio'n arw yn ystod y 1990au diweddar. Mae gan y Cynulliad Cenedlaethol ymrwymiad tuag at weithio mewn partneriaeth â pherchnogion coetiroedd, diwydiannau a'r sector gwirfoddol er mwyn mynd â'r strategaeth rhagddo.

ch) Cyflawni'n hymrwymiaidau rhyngwladol yng Nghymru

Bydd y strategaeth hon yn helpu Llywodraeth y DU i gyflawni ei hymrwymiaidau rhyngwladol i goedwigaeth gynaliadwy, fel ag a nodir yn Safon Goedwigaeth y DU a gyhoeddwyd ym 1998.

Ardystiwyd yn annibynnol bod holl goedwigoedd y Cynulliad Cenedlaethol yng ngofal y Comisiwn Coedwigaeth yn cyrraedd safon Cynllun Sicrwydd Coetir y DU (CACDU/UKWAS). Mae Cyngor Stiwardiaeth Coedwigaeth rhyngwladol an-llywodraethol (CSC/FSC) yn derbyn bod y safon hon yn cwrdd â'i ofyniadau am ardystio coetiroedd a reolir yn gynaliadwy. Byddwn yn pleidïo rheolaeth coedwigaeth gynaliadwy ymhlith perchnogion coetir eraill yng Nghymru, ac yn helpu datblygu systemau yn dangos cadwyn warchodaeth ar gyfer busnesau sydd yn defnyddio pren fel y bydd modd arddangos gynaliadwyedd cyflawn yn glir.

Part I: Introducing the Strategy

I.4 Context

a) History

The woodlands of Wales have a long history, as explained in some detail in Part 4 of this strategy. During the last century, the Government took positive action to double the woodland coverage in the UK, in response to timber shortages experienced during the two World Wars. This forest estate was largely developed on poor-quality farmland and moorland in the uplands. Woodlands, created in the public and private sectors through direct action and financial incentives, were predominantly single-purpose plantations of conifers, which would grow timber quickly in these harsh environments.

Towards the end of the century, growing environmental awareness brought changes in practice, and a new emphasis on the use of woodlands for multiple benefits. New policies were adopted, restructuring these plantations through improved forest design, to deliver multi-purpose benefits - a better landscape; greater biodiversity; more public access and recreation; and continued economic outputs from timber and other products.

b) The Resource

The National Assembly has the largest single woodland ownership in Wales - the Forestry Commission woodlands. This is a huge resource, taking up about 6% of the land area of Wales, which will be used for the public good. We will use these woodlands as exemplars of best practice, to deliver social, environmental and economic benefits through innovative management - woodlands of which the people of Wales can be rightly proud. In the private sector, there are large numbers of relatively small woodlands, created and maintained by individual owners, providing varied and diverse benefits. We will encourage all woodland owners to play their part in contributing to the rich tapestry of woodlands that will achieve our vision.

Today's woodland inheritance is the result of careful stewardship by generations of individual owners.

c) Looking Forward

This strategy will continue a multi-purpose approach to forestry and will seek to develop further the social benefits that woodlands can bring to the people of Wales. The National Assembly recognises that this will require it to develop a new and innovative approach through this strategy. Forestry is a long established sector, and much of today's woodland inheritance is the result of careful stewardship by generations of individual owners. These owners are under pressure in today's challenging financial climate, where timber prices have fallen steeply in the late 1990s. The National Assembly is committed to working in partnership with woodland owners, industry and the voluntary sector in taking forward this strategy.

d) Delivering our international commitments in Wales

This strategy will help the UK Government to deliver its international commitments to sustainable forestry, as set out in the UK Forestry Standard, published in 1998.

All of the National Assembly's woodlands in the care of the Forestry Commission have been independently certified as meeting the UK Woodland Assurance Scheme (UKWAS) standard. The international non-governmental Forestry Stewardship Council (FSC) accepts this standard as meeting their requirements for certification of sustainably managed woodlands. We will champion sustainable forest management amongst other woodland owners in Wales, and help develop systems showing chain of custody, for wood using businesses so that full sustainability can be clearly demonstrated.

Rhan 1: Cyflwyno'r Strategaeth

1.5 Amserlen

Mae'r strategaeth hon yn ymwneud ag ymrwymiad tuag at newid y ffordd y byddwn yn rheoli ac yn defnyddio'n coetiroedd yng Nghymru yn y tymor hir. Ar gyfer yr 50 mlynedd nesaf y mae ein gweledigaeth ni, ond mae hanes yn ein dysgu y gall llawer newid yn ystod y cyfnod hwnnw. Yn anaml y bydd yr amgylchiadau wrth i'r coed gael eu torri yn debyg i'r rhai a ragwelwyd pan blannwyd yr un coed. Bydd yr amgylchiadau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol yn parhau i newid, a bydd effeithiau'r strategaeth hon yn weladwy yn bell i mewn i'r dyfodol.

Nid ydym yn deall yn llawn eto effeithiau tebygol newid yn yr hinsawdd, na chwaith yn rhagweld maint datblygiadau technolegol yn y dyfodol nac esblygiad gofyniadau'r gymdeithas. Oherwydd yr effeithiau hyn, mae'n hanfodol i hon fod yn strategaeth digon hyblyg i hwyluso newid a byddwn yn sefydlu Fforwm Coetir i Gymru i ddiweddar a mân-addasu gweithredoedd penodol ar hyd yr amser.

Byddwn hefyd yn ymgynghori yn ehangach o bryd i'w gilydd er mwyn sicrhau ein bod yn dal i gwrdd â disgwyliadau pobl. Rydym yn hyderus y bydd egwyddorion sylfaenol y strategaeth hon yn parhau i fod yn berthnasol ac y bydd penderfyniadau a wneir nawr yn cyfrannu tuag at greu gwell amgylchedd i bobl Cymru ac i'n llu o ymwelwyr yn bell i mewn i'r dyfodol.

Llun:CCW

Mae'r strategaeth hon yn ymwneud ag ymrwymiad tuag at newid y ffordd y byddwn yn rheoli ac yn defnyddio'n coetiroedd yng Nghymru yn y tymor hir.

Part I: Introducing the Strategy

I.5 Timescale

This strategy is about a commitment to change the way in which we manage and use our woodlands in Wales in the long-term. Our vision is for the next 50 years, but history teaches us that much can change in that time. The conditions when trees are felled are rarely those anticipated when the same trees were planted. Social, economic and environmental conditions will continue to change, and the effects of this strategy will be visible well into the future.

We do not yet fully understand the likely impact of climate change, nor can we foresee the extent of future technological advances or the evolution of society's demands. Because of these effects, it is essential that this strategy is sufficiently flexible to facilitate change and we will be setting up a Woodland Forum for Wales to update and fine-tune the specific actions over time.

We shall also consult more widely from time to time to ensure that people's expectations continue to be met. We are confident that the basic tenets of this strategy will continue to be relevant and that decisions taken now will contribute towards creating a better environment both for the people of Wales, and our many visitors, well into the future.

This strategy is about a commitment to change the way in which we manage and use our woodlands in Wales in the long-term.

Rhan 2: Amcanion Strategaeth

Mae'r adran hon yn gosod ein prif amcanion. Mae cyflawni'r weledigaeth yn gofyn am weithrediad ar draws ystod o amcanion a rhaid bod y cynydd tuag at y rhain yn glir ei ddisgrifiad ac yn hawdd ei fesur. Ni fydd cyrraedd y nodau yn hawdd nac yn gyflym, ond gyda brwdfrydedd a chefnogaeth ledled Cymru, gallwn ddechrau symud ymlaen.

2.1 Rhagair

Mae'r *Rhaglenni Gweithgaredd* yn ymgasglu o fewn pum maes helaeth:

- 1 Coetiroedd i bobl
- 2 Pwyslais newydd ar rheolaeth coetir
- 3 Cymru fel lleoliad i ddiwydiannau coedwig o reng byd-eang
- 4 Amgylchedd amrywiol ac iach
- 5 Twristiaeth, hamdden ac iechyd

2.2 Coetiroedd i Bobl

Mae datblygiad cymunedol yn flaenoriaeth i'r Cynulliad Cenedlaethol. Nodwyd ymrwymiad y Cynulliad tuag at adfywiau ein cymunedau mwyaf difreintiedig yn yr ymgynghoriadau *Cymunedau'n Gyntaf*. Gall coetiroedd gynnig buddion amgylcheddol a chymdeithasol i gymunedau lleol, cynnal cyfleoedd am ddysgu a chyfrannu tuag at cynaliadwyedd lleol. Gall coed gynnig dolen bwysig rhwng pobl leol a'u tirwedd a threftadaeth. Dyma'r amcanion allweddol o ddarparu coetiroedd i bobl trwy gyfrwng y strategaeth hon:

- Defnyddio coetiroedd fel asedion cymdeithasol a diwylliannol ar gyfer rhai o'n cymunedau mwyaf difreintiedig;
- Mwyafu'r defnydd o goetiroedd at ddibenion dysgu; a hefyd
- Darparu cyfleoedd i gymunedau leisio barn ar y ffordd y rheolir coetiroedd yn agos i le maent yn byw.

2.2.1 Defnyddio coetiroedd fel asedion cymdeithasol a diwylliannol ar gyfer rhai o'n cymunedau mwyaf difreintiedig

Yn aml, gall coetiroedd fod yn ffordd effeithiol o ddatblygu ysbryd cymuned. Dengys ymchwil bod pobl yn ymateb yn bositif i goed a choetiroedd, gan eu hystyried yn rhan o dreftadaeth ddiwylliannol Cymru. Gall argymhellion am reoli coetiroedd lleol neu am greu coetiroedd newydd esgor ar fuddion cymunedol a diddordeb sylweddol. Gall y diddordeb hwn arwain at ddiddordeb mewn testunau amgylcheddol lleol eraill, a gweithgaredd gan wirfoddolwyr. Mae coetiroedd y

Part 2: Strategic Objectives

In this section we set out the principal objectives. Achieving the vision requires action across a range of objectives and progress towards these must be clearly described and measurable. Achieving these objectives will be neither easy, nor quick, but with enthusiasm and support throughout Wales we can start to make progress.

2.1 Introduction

The *Programmes for Action* are collected into five broad areas:

- 1 Woodlands for people
- 2 A new emphasis on woodland management
- 3 Wales as a location for world-class forest industries
- 4 A diverse and healthy environment
- 5 Tourism, recreation and health

Photo:CCW

2.2 Woodlands for People

Community development is a priority for the National Assembly. The Assembly's commitment to regenerate our most disadvantaged communities has been set out in the *Communities First* consultations. Woodlands can provide environmental and social benefits to local communities, support opportunities for learning and contribute to local sustainability. Trees can also provide an important link between local people and their landscape and heritage. The key objectives of providing woodlands for people through this strategy are:

- To use woodlands as a social and cultural asset for some of our most disadvantaged communities;
- To maximise the use of woodlands for learning; and
- To provide opportunities for communities to have their say in the management of woods close to where they live.

2.2.1 To use woodlands as a social and cultural asset for some of our most disadvantaged communities

Woodlands can often prove an effective way of developing community spirit. Research shows that people respond positively to trees and woodlands, considering them to be a part of the cultural heritage of Wales. Proposals for managing local woodlands or for creating new woodlands can generate considerable community benefit and interest. This interest can lead to concern for other local environmental issues, and action by volunteers. The National Assembly woodlands provide many opportunities for direct action throughout Wales. In rural parts of Wales, woodlands

Rhan 2: Amcanion Strategaeth

Cynulliad Cenedlaethol yn cynnig llawer o gyfleoedd am weithredu'n uniongyrchol ledled Cymru. Yn y Gymru wledig gall coetiroedd symbylu datblygiad gwledig yn canolbwyntio ar gymunedau. Mae'r rhan fwyaf o goetiroedd yn gynefinoedd gwydn a all gynnal llawer o fathau o hamdden a gallant hefyd gynnig cyflenwad cynaliadwy o bren a chynhyrchion eraill i gynnal busnesau lleol.

- Byddwn yn annog y defnydd o goetiroedd fel catalyddion am adfywhau'r cymunedau lleol, gan ganolbwyntio ymdrechion yn y cymunedau hynny sydd â'r anfantais fwyaf.
- Byddwn yn datblygu cyfres o goetiroedd cymunedol ledled Cymru, gan ddefnyddio'r coetiroedd presennol neu greu coetiroedd newydd a denu cyfranogiad pobl leol yn y rheolaeth ohonynt er lles eu cymunedau.
- Byddwn yn hyrwyddo plannu coetiroedd fel ffordd o annog pobl i gymryd rhan mewn cynaliadwyedd lleol gan chwilio am gyfleoedd i ddod o hyd i ddefnyddiau a gwasanaethau ar gyfer busnesau lleol ac i annog bioamrywiaeth.
- Byddwn yn cynnal ymchwil i helpu adnabod y rhwystrau i gyfranogiad cymunedol, a byddwn yn gweithio gyda phartneriaid er mwyn sicrhau ein bod yn mwyafu gwerth coetiroedd i gymunedau lleol.
- Byddwn yn annog plannu coetir fel defnydd dros dro am safleoedd diwydiannol gweigion cyn ail-ddatblygiad, gan gynnig defnydd daionus amgylcheddol a gwaith tirwedd ymlaen llaw.

Yn y flwyddyn 2000, ymgymerodd y fenter goetirol, Tir Coed, ag ymarfer ymgynghori gymunedol flaengar yn Nyffryn Ystwyth yng Nghanolbarth Cymru. Byddwn yn defnyddio Dyffryn Ystwyth fel cynllun enghreifftiol blaengar ar raddfa fawr er mwyn ceisio cael y buddion mwyaf posibl ar gyfer y cymunedau lleol, gan integreiddio rheolaeth goetir, twristiaeth ac amcanion amgylcheddol er mwyn cwrdd â rhai o'u huchelgeisiau a helpu gwella'r economi gwledig mewn ffordd gynaliadwy. Credwn bod cyfleoedd gwefreiddiol yn bodoli am ddefnyddio coetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol yn ehangach er mwyn mwyafu cyflawniad buddion lleol er mwyn adfywio rhai o gymunedau gwledig a threfol Cymru, gan ysgogi economïau a mwyhau ansawdd eu bywydau.

2.2.2 Mwyafu'r defnydd o goetiroedd at ddibenion dysgu

Gellir defnyddio coed a choetiroedd i gynnal dysgu ar bob lefel ac ar draws ystod eang o destunau. Gallant fod yn gyflwyniad effeithiol i wyddorau biolegol, daearyddiaeth, mathemateg ac economeg, a bod yn nodwedd mewn gweithgareddau hamdden a chelfyddyd. Mae coetiroedd a'r defnydd o bren yn cyflwyno'r syniad o ddatblygiad cynaliadwy mewn ffordd ddealladwy. Mae diddordeb yn ministriad y coedwigoedd trofannol a'u cysylltiad â hinsawdd y byd yn cynnig dolen â'r amgylchedd a choetiroedd lleol fel rhan o'r dreftadaeth leol.

Mae Menter Addysg Goedwig yn ymdrechu i fwyhau dealltwriaeth pobl ifanc o goed, yr amgylchedd coetir, y fasnach bren a diwydiannau coedwigaethol. Cynhelir gan grŵp o fuddiannau eang, o goedwigaeth a'r diwydiannau prosesu pren, gyda'r nod ar ddod ag addysg amgylcheddol i ysgolion a cholegau ledled Cymru. Mae gan y coetiroedd y posibilïadau o gael eu defnyddio fel rhan annatod o raglenni dysgu am oes, yn enwedig y rhai sydd â chysylltiad â'r dreftadaeth leol, cynaliadwyedd a'r amgylchedd.

- Byddwn yn datblygu Menter Addysg Goedwig i hyrwyddo'r defnydd o goetiroedd fel adnodd addysgol.
- Byddwn yn defnyddio coetiroedd y Cynulliad i ddatblygu dolennau ag ysgolion, gyda chyfleoedd am bob ysgol yng Nghymru.

Part 2: Strategic Objectives

can be a stimulus to rural development centred on communities. Most woodlands are robust habitats that can support many forms of recreation and can also yield a sustainable supply of wood and other products to support local businesses.

- We will encourage the use of woodlands as catalysts for regenerating local communities, with effort being concentrated in those communities with the greatest disadvantage.
- We will develop a series of community woodlands throughout Wales, using existing woods or creating new woods, with local people involved in their management for the benefit of their communities.
- We will promote woodland planning as a way of encouraging people to get involved in local sustainability, looking for opportunities to source materials and services for local businesses and to encourage biodiversity.
- We will undertake research to help identify the barriers to community involvement, and will work with partners to ensure that we maximise the value of woods to local communities.
- We will encourage the planting of woodland as an interim use for vacant industrial sites before redevelopment, providing beneficial environmental use and some advance landscaping.

In 2000 the woodland initiative, Tir Coed, undertook an innovative community consultation exercise in the Ystwyth Valley in Mid Wales. Following this, we will use the Ystwyth Valley as an innovative, large-scale pilot to seek maximum benefit for the local communities, integrating woodland management, tourism and environmental objectives in order to meet some of their aspirations and help to improve the rural economy in a sustainable way. We believe that there are exciting opportunities to use the National Assembly's woodlands more widely to maximise the delivery of local benefits, regenerating communities, stimulating local economies and enhancing the quality of life.

2.2.2 To maximise the use of woodlands for learning

Trees and woodlands can be used to support learning at all levels and across a wide range of subjects. They can be an effective introduction to biological sciences, geography, mathematics and economics, and figure in leisure and artistic pursuits. Woodlands and the use of wood as a material, introduces the concept of sustainable development in an understandable way. Interest in the destruction of the tropical forests and their interaction with global climate, links back to the local environment and woodland as part of the local heritage.

The Forest Education Initiative seeks to increase young people's understanding of trees, the woodland environment, the timber trade and forest industries. It is supported by a wide range of interest groups, from forestry and wood processing industries, with the object of bringing environmental education to schools and colleges throughout Wales. Woodlands have potential to be used as an integral part of lifelong learning programmes, especially those linked to local heritage, sustainability and the environment.

- We will develop the Forest Education Initiative to promote the use of woodlands as an educational resource.
- We will use the Assembly's woodlands to develop links with schools, with opportunities for every school in Wales.

Rhan 2: Amcanion Strategaeth

- Byddwn yn hyrwyddo defnydd o'r coetiroedd fel cyfle am addysg bellach a dysgu am oes.
- Byddwn yn annog Prifysgol Cymru i ddatblygu canolfan rhagoriaeth mewn gwyddor coedwigaeth ac i astudio buddion coetiroedd i gymunedau, yr economi a'r amgylchedd.

2.2.3 Darparu cyfleoedd i gymunedau leisio barn ar y ffordd y rheolir coetiroedd yn agos i le maent yn byw.

Bu'r strategaeth coetir hon yn gyfle i bobl Cymru gael llais ym mholisiau'r Cynulliad Cenedlaethol ar gyfer dyfodol coedwigaeth. Croesawyd y broses gan unigolion a "chymunedau o fudd" megis rheolwyr tir, amgylcheddwyr a diwydiannau sydd yn defnyddio pren a chymerodd rhan yn y broses. Mae'n bwysig i'r holl bobl hyn barhau gyda'u cyfranogiad ac iddynt gael cyfleoedd i helpu gweithredu ac arolygu'r strategaeth hon. Mae'r strategaeth coetir hon yn gam cyntaf yn y broses, nid y cam olaf.

- Sefydlir Fforwm Coetir i Gymru, gydag aelodaeth o ystod eang o gyrff, er mwyn llywio gweithrediad, monitro cynydd, a goruchwylio datblygiad y targedau a mynegyddion a fydd yn angenrheidiol er mwyn cadw'r strategaeth o dan arolygiaeth.
- Byddwn yn creu dulliau o ddenu cyfranogiad pobl leol ac adeiladu cydsyniad ymhlith cymunedau.
- Hyrwyddir dealltwriaeth o destunau coedwigaeth yng Nghymru trwy bartneriaethau â chyrrff proffesiynol, perchnogion a rheolwyr preifat, grwpiau gwirfoddol a'r sector addysg.

2.3 Pwyslais Newydd ar Reolaeth Coetir

Bydd rheoli'n coetiroedd mewn ffordd sydd yn cynnig ystod eang o ganlyniadau'n flaenoriaeth allweddol. Mae gennym amrediad eang o gynefinoedd coetir tymherus yng Nghymru, o goetiroedd brodorol i blanhigfeydd o gonifferau. Dros y degawdau diweddar, amrywiwyd llawer o goedwigoedd conifer er mwyn cynyddu amrywiaeth y rhywogaethau a'r oedrannau sydd yn bresennol, ac i gynyddu'r arwynebedd o dir agored a choed brodorol. Bydd y broses hon yn parhau a cheir gwelliannau mewn bioamrywiaeth, gan greu coetiroedd cymysg ag ymddangosiad mwy naturiol. Rhoddir y flaenoriaeth uchaf i reoli ein coetiroedd presennol, ond ceir cyfleoedd pwysig hefyd i ddarparu buddion trwy ymestyn ein gorchudd o goed. Gall coed a choetiroedd newydd chwarae rhan mewn adfywiad trefol a gwledig a helpu cyflawni buddion cadwraeth a thirwedd tra'n creu hefyd adnoddau o bren wrth gefn at y dyfodol. Dyma amcanion allweddol rheolaeth coetir:

- Hyrwyddo dulliau gorau mewn rheolaeth coetir;
- Symud tuag at ddefnydd uwch o systemau gorchudd di-dor; a hefyd
- Dod o hyd i safleoedd addas ar gyfer coed a choetiroedd newydd.

2.3.1 Hyrwyddo dulliau gorau mewn rheolaeth coetir

Yr allwedd i'r nod hwn yw sicrhau adnodd coetir hyblyg sydd mewn modd i gwrdd â heriau a chyfleoedd y ganrif newydd hon yn well. Yn rhy aml yn y gorffennol, rheolwyd coetiroedd at un diben yn unig neu ni chawsant eu rheoli o gwbl, gan gael eu gadael heb eu teneuo ac yn dirywio. Ceir llawer o wahanol fathau o goetir, sydd yn cynnig ystod o gynefinoedd sydd yn gweddu i'w lleoliad a'u perchnogaeth. Fel arfer mae coetiroedd yn gynefinoedd gwydn, ond mae newidiadau cynyddol yn yr hinsawdd a chynnydd mewn poblogaethau mathau arbennig o drychfilod a mamaliaid yn codi pryderon ar gyfer rheolaeth cynefinoedd a rhywogaethau penodol yn y dyfodol.

- Byddwn yn datblygu dulliau o annog y defnydd o'r dulliau gorau mewn rheolaeth coetir ac ymestyn cynllunio hir-gyfnod.
- Byddwn yn annog teneuo coetir er mwyn cynyddu hyblygedd rheolaeth yn y dyfodol er mwyn creu mwy o amrywiaeth o fewn coetiroedd ac i greu cynhyrchiad pren mwy gwerthfawr.

Part 2: Strategic Objectives

- We will promote the use of woodlands as an opportunity for further education and lifelong learning
- We will encourage the University of Wales to develop a centre of excellence in forest science and study the benefits of woodlands for communities, the economy and the environment.

2.2.3 To provide opportunities for communities to have their say in the management of woods close to where they live

This woodland strategy has been an opportunity for the people of Wales to have a say in the National Assembly's future policies for forestry. Both individuals and 'communities of interest' such as land managers, environmentalists and wood-using industries have welcomed and participated in this process. It is important for all of these people to continue their involvement and for there to be opportunities for them to help implement and review this strategy. This woodland strategy is the beginning of a process, not the final product.

- A Woodland Forum for Wales will be established, with a membership drawn from a wide range of organisations, to guide implementation, monitor progress, and to oversee the development of targets and indicators needed to keep the strategy under review.
- Mechanisms will be created to involve local people and build consensus among communities.
- The understanding of woodland issues in Wales will be promoted through partnerships with professional bodies, private owners and managers, voluntary groups and the education sector.

Photo: Woodland Trust (Coed Cadw)

2.3 A New Emphasis on Woodland Management

A key priority of the strategy will be to manage our woodlands in a way that delivers a wide range of outputs. In Wales, we have a wide spectrum of temperate woodland habitats, from native woodlands to conifer plantations. Over recent decades, many coniferous forests have been diversified to increase the variety of species and ages present, and to increase the areas of open ground and native trees. This process will continue and improvements in biodiversity will appear, creating mixed woodlands of more natural appearance. The greatest priority will be devoted to managing our existing woodlands, but there are also important opportunities to provide benefits from extending our woodland cover. New trees and woodlands can play a role in urban and rural regeneration and help to deliver conservation and landscape benefits while also creating a reserve of timber for the future. The key objectives for woodland management are:

- To promote best practice in woodland management;
- To move to a greater use of continuous-cover systems; and
- To find appropriate sites for new trees and woodland.

2.3.1 To promote best practice in woodland management

The key to this objective is attaining a flexible woodland resource, better able to meet the challenges and opportunities of this new century. Too often in the past, woods have been managed for only one purpose or have not been managed at all, left unthinned and in decline. There are many different woodland types, providing a range of benefits that suit their location and ownership. Woodlands are usually robust habitats, but incremental changes in climate and increases in populations of some insects and mammals, raise concerns for the future management of some woodland habitats and species.

- We will develop ways of encouraging the use of best practice in managing woodland, and of extending long-term planning.
- We will encourage the thinning of woodland to increase the future flexibility of management, to create greater diversity within woodlands and to produce more valuable timber products.

Rhan 2: Amcanion Strategaeth

- Byddwn yn sicrhau y sefydlir dulliau teg a chyfiawn er mwyn adnabod buddion cymdeithasol ac amgylcheddol o goetiroedd.
- Byddwn yn parhau i fonitro cyflwr y coetir, gan ddarparu gwybodaeth ar gyfer rheolwyr ar ganlyniadau gweithgareddau rheoli.

2.3.2 Symud tuag at ddefnydd uwch o systemau gorchudd di-dor

Mae dadl gref o blaid symud i ffwrdd o blanhigfeydd un oedran a defnyddio systemau clir-dorri. Mae clir-dorri a ddilynir gan ail-blannu, yn system goedwrol a ddefnyddir ar llawer o ystâd y Cynulliad Cenedlaethol, ond byddwn yn archwilio'n llawn buddion posibl defnyddio systemau eraill nad sydd yn cynnwys clirdorri arwynebeddau helaeth ac sydd yn dibynnu'n fwy ar atgynhyrchu naturiol. Nid yw gorchudd di-dôr (lle mae coedwraeth effaith isel yn diogelu priddoedd ac yn cadw ymddangosiad coetiro) yn bosibl ym mhob achos, ond mae ein hamodau safle ffafriol yng Nghymru yn caniatáu i ni ddefnyddio'r dull hwn o reolaeth yn y rhan fwyaf o goetiroedd cysgodol. Yn bennaf, mae coetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol yn blanhigfeydd o gonifferau ar safleoedd a fu gynt yn dir agored. Er bod y coetiroedd hyn yn aml yn fwy amrywiol na'r tir uchel y'u plannwyd arno, maent fel arfer yn llai amrywiol na'r rhai mewn perchnogaeth breifat a byddant yn buddio'n bennaf o gael eu trosi i amgylchedd coetir mwy sefydlog.

- Dros yr ugain mlynedd i ddod byddwn yn anelu i drosi o leiaf hanner coetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol i orchudd di-dor lle'n ymarferol ac annog trosi cyffelyb mewn coetiroedd yn y sector preifat.
- Byddwn yn parhau i gasglu gwybodaeth ynglŷn â systemau gorchudd di-dor a sut i reoli'r systemau hyn orau am yr ystod o fuddion y mae'r gymdeithas yn eu mynnu.

Erbyn 2002, byddwn yn sefydlu tair ardal arbrofi graddfa helaeth yng nghoetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol a preifat, er mwyn arloesi technegau am drosi i systemau gorchudd di-dor a chasglu gwybodaeth i fod yn ganllaw am drosiannau ym mhob math o goetir i'r dyfodol.

2.3.3 Dod o hyd i safleoedd addas ar gyfer coed a choetiroedd newydd

Mae coed a choetiroedd yn gorchuddio rhyw 14% o Gymru, mewn cymhariaeth â chyfartaledd yr Undeb Ewropeaidd o 32%. Maent yn cynnig ystod o fuddion i'r gymdeithas a gellid cynyddu hyn trwy ehangiad priodol. Gallai coetiroedd newydd gysylltu a diogelu olion anamnewidiadwy ein coetiroedd hynafol, hanner naturiol, darparu cysgod ar fferymydd a helpu arall-gyfeirio busnesau amaethyddol, gan gyfrannu tuag at gyflenwad cynaliadwy o bren ar gyfer diwydiannau bach a mawr. Mae coetiroedd newydd yn gwneud cyfraniad gwerthfawr i adfer y tirweddau a adawyd gan fwyngloddio neu weithgareddau diwydiannol eraill y gorffennol, gan ail-sefydlu dolennau â chynefinoedd naturiol o gwmpas. Gall coetiroedd a choed newydd ddod â buddion mewn ardaloedd trefol, gan helpu cynnal ansawdd yr awyr a chreu safleoedd ar gyfer cartrefi, masnach a diwydiant.

- Byddwn yn annog tîrfeddiannwyr a rheolwyr i gymryd cyfleoedd am ehangiad priodol o goetir, gan geisio mwyafu gwerth coetiroedd newydd i'r gymdeithas.
- Byddwn yn gweithio gyda grwpiau cymunedol a pherchnogion tir, gan annog y defnydd o goed a choetiroedd i wella ansawdd awyr a thirweddau trefol.

Part 2: Strategic Objectives

- We will ensure that fair and equitable mechanisms are established for recognising the social and environmental benefits from woodlands.
- We will continue to monitor the condition of woodlands, providing managers with information about the consequences of management operations.

2.3.2 To move to a greater use of continuous-cover systems

There is a strong case for moving away from single-aged plantations and the use of clear-felling systems. Clear-felling, followed by replanting, is a silvicultural system used on much of the National Assembly's estate, but the potential benefits of using alternative systems, which do not involve the clear felling of sizeable areas, and which rely more on natural regeneration, will be fully investigated. Continuous-cover (where low-impact silviculture protects the soil and retains a woodland appearance) is not possible in all circumstances, but our favourable site conditions in Wales allow this type of management to be used in most sheltered woodlands. The National Assembly-owned woodlands are predominantly plantations of conifers, on sites which were previously open habitats. These woodlands, though often more diverse than the open upland they replaced, are generally less diverse than those in private ownerships and will benefit most from conversion to a more stable woodland environment.

- We will aim to convert at least half of the National Assembly woodlands to continuous cover over the next 20 years, where practical, and encourage conversion in similar private sector woodlands.
- We will continue to gather information about continuous cover systems and how best to manage these systems for the range of benefits that society demands.

By 2002, we will establish three large-scale trial areas in National Assembly and private woodlands, to pioneer techniques for transformation to continuous cover systems and to collect information to guide future transformation in all woodland types.

2.3.3 To find appropriate sites for new trees and woodland

Trees and woodlands occupy about 14% of Wales compared with the European Union average of 32%. They provide a range of benefits to society, which can be increased through appropriate expansion. New woodlands could link and protect the remnants of our irreplaceable ancient, semi-natural woodlands, provide shelter on farms and help diversify agricultural businesses, contributing to a sustainable supply of timber for industries, large and small. New woodlands also make a valuable contribution to the restoration of the landscapes left by mineral extraction or other past industrial activities, re-establishing the links with surrounding natural habitats. New woodlands and trees can also bring benefits in urban areas and on the urban fringe, helping maintain air quality and creating a landscape setting for homes, commerce and industry.

- We will encourage landowners and managers to take opportunities for appropriate woodland expansion, seeking to maximise the value to society of new woodlands.
- We will work with community groups and landowners, encouraging the use of trees and woodlands to improve air quality and urban landscapes.

Rhan 2: Amcanion Strategaeth

2.4 Cymru fel lleoliad i ddiwydiannau coedwig o reng byd-eang

Yn yr un modd â diwydiannau cynradd eraill megis amaethyddiaeth, mae coedwigaeth yn wynebu amgylchiadau masnachu anodd iawn gyda phrisiau isel am bren ar y farchnad fyd-eang. Ond mae busnesau trin pren yn parhau i fuddsoddi yng Nghymru a gallwn helpu cynyddu gwerth coedwigoedd Cymru fel ffynhonnell o bren ar gyfer prosesu, ar raddfa fechan yn ogystal ag ar raddfa fawr. Mae rhyw 4,200 o swyddi sydd yn creu £61 miliwn o incwm defnyddiadwy, yn dibynnu ar y diwydiant pren gartref (Astudiaeth Lluosogydd Coedwigaeth Cymru 1999). Mae llawer o'r swyddi hyn yn gysylltiedig â'r ardaloedd gwledig ac maent yn gyfranwyr sylweddol i economïau lleol.

Amcangyfrifodd yr un astudiaeth mai £400 miliwn y flwyddyn yw allgynnyrch gros diwydiant coedwigaeth Cymru. Mae'r allgynhyrchion hyn yn deillio o ystod gyfan y diwydiannau, o gwmnïau helaeth rhyngwladol sydd yn cynhyrchu pylp pren, papur a bwrdd panelu, i fusnesau teuluol bychain yn gwneud pyst a dodrefn i'r ardd. Trwy annog mentergarwch, cydweithrediad busnes a thrwy hyrwyddo dylunio da ar dros holl ystod y cynhyrchion byddwn yn helpu creu a chynnal swyddi trin pren medrus a mwyhau enw da Cymru am gynhyrchion o ansawdd uchel yn defnyddio pren caled a phren meddal o goetiroedd cynaliadwy. Creir swyddi hefyd mewn canlyniad i ddefnydd uwch o'n coetiroedd ar gyfer twristiaeth a hamdden.

Rhagwelir y bydd cyfanswm cynhyrchiant pren yng Nghymru yn cynyddu'n sylweddol erbyn diwedd y degawd nesaf wrth i goedwigoedd aeddfedu. Bydd llawer o'r cynydd hwn yn dod o goetiroedd conifer a blannwyd gan y sector preifat yn ystod y 1960au, 70au ac 80au. Bydd mwyafu gwerth y coedwigoedd hyn i'r economi yn dibynnu i raddau helaeth ar ymdrechion proseswyr pren ac ar dechnegau blaengar am brosesu'r pren hwn. Yn y dyfodol bydd rhaid i ni ganolbwyntio ar wella ansawdd y pren a dyfir, trwy dalu sylw i ddewis

rhywogaethau, teneuo a gweithgareddau rheoli eraill. Dim ond trwy gadw adnodd hyblyg y bydd tyfwyr Cymru yn gallu cystadlu yn y dyfodol. Dyma'r amcanion allweddol:

- Darparu cefnogaeth busnes effeithiol i ddiwydiannau coedwig Cymru;
- Datblygu'r cadwyn cyflenwad pren, datblygiad a marchnata cynhyrchion;
- Darparu cefnogaeth i goetiroedd fferm a'r economi gwledig ehangach; a hefyd
- Meithrin datblygiad ynni adnewyddadwy ar sail pren.

2.4.1 Darparu cefnogaeth busnes effeithiol i ddiwydiannau coedwig Cymru

Yr allwedd i gyrraedd y nod hwn yw cyflawni'r Strategaeth Datblygiad Economaidd Cenedlaethol trwy Asiantaeth Datblygu Cymru (ADC/WDA) a phartneriaid eraill. Bydd mwyafu effaith cyllid strwythurol yr UE o dan Amcanion 1, 2 a 3 yn bwysig yn y cyfnod byr. Mae rhan i bob diwydiant coedwig ei chwarae wrth gyfrannu tuag at olud economaidd y wlad, o feithrinfeydd coedwig trwy reolaeth coetir i gynaeafu, cludo a phrosesu ar bob graddfa o fasnachwyr unigol i gwmnïau rhyngwladol. Mae angen gwahanol lefelau o gefnogaeth ar bob un o'r busnesau hyn er mwyn eu galluogi i gynllunio eu gweithgareddau a datblygu mewn ffordd gynaliadwy.

- Byddwn yn ymdrechu i gynyddu hyfywedd cystadleuol ein diwydiannau coedwig, gan weithio mewn partneriaeth â'r diwydiant i ddatblygu a gweithredu cynlluniau gweithredu ar draws y sector diwydiannol.
- Byddwn yn datblygu a hyrwyddo hygyrchedd systemau am gefnogaeth a hyfforddiant busnes.

2.4.2 Datblygu cadwyn y cyflenwad pren, creu cynhyrchion newydd a chynnal marchnata.

Ceir llawer o fanteision i economi Cymru trwy gyflogaeth uniongyrchol ac effeithiau lluosogol gwaith coetir. Un o'r ffactorau sydd yn cyfyngu ar ddatblygiad yw diffyg hyder yng nghadwyn y cyflenwad pren. Yn aml bydd llawer o wahanol fusnesau yn trin darn penodol o bren cyn iddo gael ei droi yn gynnyrch gorffenedig. Mae'r busnesau hynny sydd yn ffurfio'r ddolen gyntaf yn y gadwyn o dan pwysau ariannol difrifol oherwydd y cwmp mewn prisiau pren yn hwyr yn y 1990au. Y ffactor allweddol arall mewn llwyddiant busnes yw marchnata cynhyrchion. Rhaid i gynhyrchion pren gystadlu mewn marchnad ryngwladol ac mae nodweddion arbennig y cynnyrch neu'r gwasanaeth a gynigir gan bob busnes yn dyngedfennol am lwyddiant.

Part 2: Strategic Objectives

2.4 Wales as a location for world-class forest industries

Forestry, like other primary industries such as agriculture, is facing very difficult trading conditions with low prices for wood on world markets. However, wood-processing industries continue to invest in Wales, and we can help increase the value of Welsh forests as a source of wood for processing, on both a large and small scale. Some 4,200 jobs, generating £61 million of disposable income, depend on the home-grown timber industry (Welsh Forestry Multiplier Study 1999). Many of these jobs are linked to rural areas and are significant contributors to local economies.

The same study estimated that the gross output of the Welsh forestry industry is £400 million per year. These outputs come from the full range of industries, from large-scale international companies producing wood pulp, paper and panel board, to small, family businesses making fencing and garden furniture. By encouraging entrepreneurship, business collaboration and by promoting good design across all product ranges we will help create and sustain skilled woodworking jobs, and enhance the reputation of Wales for producing high-quality products using hardwood and softwood from sustainable woodlands. Jobs are also being created as a result of the increased use of our woodlands for tourism and recreation.

Total timber production in Wales is predicted to increase substantially by the end of the next decade, as forests reach maturity. Much of this increase will come from coniferous woodlands planted by the private

sector during the 1960s, 70s and 80s. Maximising the value to the economy from these woodlands will largely depend on the efforts of wood-processors and on innovative techniques for processing this wood. In future, we must concentrate more on improving the quality of the timber grown, through attention to species choice, thinning and other management operations. Only by retaining a flexible resource will Welsh growers and processors be able to compete in the future. The key objectives are:

- To provide Welsh forest industries with effective business support;
- To develop the wood supply chain, product development and marketing;
- To provide support for farm woodlands and the wider rural economy; and
- To foster the development of renewable energy based on wood.

2.4.1 To provide Welsh forest industries with effective business support

The key to achieving this objective is the delivery of the National Economic Development Strategy through the Welsh Development Agency (WDA) and other partners. Maximising the impact of EU structural funding under Objectives 1, 2 & 3 will be important in the short-term. All forest industries, from forest nurseries, through woodland management, to harvesting, haulage and processing, at all scales, from sole traders to international companies, have a part to play in contributing to the economic wealth of the country. Each of these businesses requires different levels of support to enable them to plan their operations and to develop in a sustainable way.

- We will seek to increase the competitiveness of our forest industries, working in partnership with industry to develop and implement action plans across the sector.
- We will develop and promote the availability of systems for business support and training.

2.4.2 To develop the wood-supply chain, create new products and support marketing

There are many benefits to the Welsh economy through direct employment and the multiplier effects from woodland work. One of the factors limiting development in this sector is lack of confidence in the wood-supply chain. There are often many different businesses involved in handling any piece of wood before it becomes a finished product. Those businesses which form the first link in this chain, are under severe financial pressure due to the fall in timber prices during the late 1990s. The other key factor in business success is product marketing. Wood products have to compete in an international marketplace and the special

Rhan 2: Amcanion Strategaeth

- Byddwn yn parhau i gefnogi diwydiant trwy ddod â'r cyfeintiau rhagweledig o bren i'r farchnad o goetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol, i helpu creu hyder ar gyfer datblygiad diwydiannol.
- Byddwn yn defnyddio technegau marchnata am bren o goetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol a fydd yn rhoi sicrwydd tymor hir i gwsmeriaid a chyflenwyr, fel y bydd modd iddynt fuddsoddi mewn technolegau a systemau diogel ac effeithlon.
- Byddwn yn gweithio gyda chynrychiolwyr diwydiant i gynnal a datblygu busnesau yng nghadwyn y cyflenwad pren, gan helpu darparu gwybodaeth ar gyfaint ac ansawdd y pren sydd ar gael, ac annog prosesu pren o darddiad Cymreig yng Nghymru.
- Byddwn yn helpu hyrwyddo'r defnydd o bren ac annog busnesau i ddatblygu gwerth ychwanegol lleol ac i farchnata eu cynhyrchion yn fwy effeithiol, gan ddefnyddio delwedd lân werdd Cymru i gyflwyno delwedd o gynaliadwyedd.

Gall datblygu grŵp cwlwm diwydiannau coedwig yn yr Alban harneisio egni ledled y sector i gynnal a datblygu busnes. Byddwn yn gweithio gyda Fforwm Pren Cymru a busnesau coedwigaethol i ddatblygu'r fath broses a pharatoi cynllun gweithredu am gwllwm yng Nghymru a'r Gororau. Ein nod yw cyhoeddi cynllun gweithredu erbyn 2002.

2.4.3 Darparu cefnogaeth i goetiroedd fferm a'r economi gwledig ehangach

Mae tua chwarter arwynebedd coetir Cymru ar ffermydd. Gan amlaf mae'r coetiroedd hyn yn rhai brodorol o faint bach, gyda mynediad gwael ac ansawdd gwael o bren, ond mae ganddynt werth amgylcheddol uchel. Gall rheoli'r coetiroedd hyn yn ofalus fel adnodd fferm gyfrannu tuag at incwm y fferm ac arall gyfeirio mentrau amaethyddol yn ogystal â chynnig buddion ychwanegol i'r dirwedd ac i'r amgylchedd. Bydd gan goetiroedd fferm yn ogystal â choetiroedd bychain mewn perchnogaeth arall ran allweddol mewn datblygiad gwledig a bydd rhaid eu hintegreiddio gyda'r holl raglenni cymdeithasol ac economaidd amaethyddol a gwledig ar draws y Cynulliad. Mae cefnogi busnesau cynaliadwy mewn ardaloedd gwledig yn amcan pwysig ar gyfer y strategaeth hon.

- Byddwn yn gweithio'n agos â'r sector ffermio, gan ddisgwyl i'r Fforwm Coetir sefydlu grŵp testun coetir fferm, gan adeiladu ar yr arbenigedd a ddatblygwyd yng Nghymru yn hwyr yn yr 20fed Ganrif.

- Byddwn yn annog ffermwyr i arall gyfeirio eu busnesau amaethyddol trwy *Ddolen Ffermio*, gan gynnig gwybodaeth ar reolaeth coetir, contractio a datblygu prosesu pren ar raddfa fechan.
- Byddwn yn helpu ffermwyr wneud y defnydd gorau o adnoddau coetir fferm ar gyfer cysgod i dda byw ac ar gyfer cynhyrchion pren at ddefnydd ar ffermydd, integreiddio'r coetiroedd yn well yn y busnesau fferm ac yn y dirwedd.
- Byddwn yn helpu *Coed Cymru* er mwyn parhau i gyflwyno cefnogaeth i ffermwyr, pleidio achos arferion gorau mewn rheolaeth coetir llydandail a defnyddio astudiaethau achos o ffermydd go iawn fel enghreifftiau i eraill.

2.4.4 Meithrin datblygiad ynni adnewyddadwy ar sail pren.

Mae datblygu sector ynni-adnewyddadwy gryf yng Nghymru'n darged allweddol i'r Cynulliad Cenedlaethol fel rhan o'n cyfrifoldeb i ymateb i newid hinsoddol y byd. Mae gan bren nifer o fanteision fel tanwydd, yn enwedig lle mae'r tanwydd pren hwnnw'n gynnwys ychwanegol o reoli coetir. Credwn y gall datblygiad technolegau tanwydd pren wneud cyfraniad pwysig i gynhyrchiad ynni adnewyddadwy yng Nghymru. Gall datblygu adnoddau i losgi pren mewn lleoliadau addas lle mae galw parhaus am wres megis cyfleusterau cymunedol, ysbytai neu ddiwydiant ddarparu pŵer a gwres cefndir. Bydd gweithfeydd gwres a phŵer yn gyfrannu tuag at ein targed o fwyafu effeithioldeb ynni yng Nghymru.

- Byddwn yn integreiddio ynni o danwydd pren yn strategaeth ynni adnewyddadwy'r Cynulliad Cenedlaethol, gan sicrhau iddo gael ei gydnabod fel tanwydd allweddol.
- Byddwn yn gweithio gydag Awdurdod Datblygu Cymru a phartneriaid eraill i ddatblygu gwybodaeth a chynngor i'r Awdurdodau Cynllunio Lleol ar ynni adnewyddadwy ar sail pren.

Llun:CCW

Part 2: Strategic Objectives

characteristics of the product or service supplied by each business is crucial for success.

- We will continue to support industry by bringing the forecasted timber volumes to the market from National Assembly woodlands, to help provide confidence for industrial development.
- We will use marketing techniques for timber from the Assembly's woodlands, which give long-term assurance to customers and suppliers, so that they can invest in safe and efficient modern technology and systems.
- We will work with industry representatives to support and develop businesses in the wood-supply chain, helping provide information on the quantity and quality of wood available, and encouraging the processing of Welsh-grown timber in Wales.
- We will help promote the use of wood and encourage businesses to develop local added value, and to market their products more effectively, using the clean green image of Welsh wood to present an image of sustainability.

The development of a forest industries cluster group in Scotland is harnessing energies throughout the sector to support and develop businesses. We will work with forestry businesses to develop a similar process, and prepare an action plan for a cluster in Wales and the Welsh Marches. Our aim is to publish an action plan by 2002.

2.4.3 To provide support for farm woodlands and the wider rural economy.

About a quarter of the woodland area of Wales is found on farms. These woodlands are most often native woodlands of small size, have poor access and poor timber quality, but they have high environmental values. The careful management of these woodlands as a farm resource could contribute to farm incomes and the diversification of farm enterprises as well as providing additional benefits to the landscape and environment. Farm woodlands, together with small woodlands in other ownerships, will have a key role in rural development, which must be integrated with all the farming and rural economic and social programmes across the Assembly. Supporting sustainable businesses in rural areas is an important objective for this strategy.

- We will work closely with the farming sector, looking to the Woodland Forum to establish a farm woodland subject group, building on the expertise developed in Wales in the late 20th century.

- We will encourage farmers to diversify their agricultural businesses through *Farming Connect*, providing information on woodland management, contracting, and development of small scale wood processing.
- We will help farmers make best use of farm woodland resources for livestock shelter and for timber products for on-farm use, better integrating the woodlands into the farming businesses and into the landscape.
- We will help *Coed Cymru* to continue delivering support to farmers, championing best practice in broadleaf woodland management and using case studies of real farms as examples for others.

2.4.4 To foster the development of renewable-energy based on wood.

The development of a vibrant renewable-energy sector in Wales is a key target for the National Assembly, as part of our responsibility to respond to global climate change. Wood has a number of advantages as a fuel, particularly where such wood fuel is an additional product from the management of woodland. We believe the development of wood-fuel technologies can make an important contribution to the production of renewable energy in Wales. The development of facilities to burn wood at appropriate locations where there are constant demands for heat, such as community facilities, hospitals, or industry, can provide both power and background heating. These heat and power plants will contribute to our target of maximising energy efficiency in Wales.

- We will integrate energy from wood fuel into the Assembly's renewable-energy strategy, ensuring that it is recognised as a key fuel.
- We will work with WDA and other partners to develop information and advice for Local Planning Authorities on wood-based renewable energy.

Photo:CCW

Rhan 2: Amcanion Strategaeth

2.5 Amgylchedd amrywiol ac iach

Gall coetiroedd â rheolaeth dda cynnig canlyniadau amrywiol yn ogystal â bod yn enghreifftiau o gynaliadwyedd. Er mwyn cyrraedd cynaliadwyedd go iawn, rhaid cynnal neu wella'r adnoddau materol a biolegol o fewn coedwigoedd, megis dŵr, pridd, planhigion a chreaduriaid. Mae coetiroedd yn cynnig cynefinoedd i bobl eu mwynhau hefyd a gallant harddu'r dirwedd, gan gynyddu posibiliadau am dwristiaeth mewn ardaloedd gwledig. Rydym pob un ohonom yn dibynnu ar yr amgylchedd, ac mae iechyd yr amgylchedd yn ollbwysig am ddatblygiad cymunedau gwledig a threfol. Ni ellir ystyried cynefinoedd coetiroedd ar wahân; maent yn agos eu cysylltiadau â defnyddiau tir eraill a gall rheolaeth y coetiroedd gael effeithiau sylweddol ar dir cyffiniol ac i'r gwrthwyneb. Dyma'r amcanion allweddol am gyflawni amgylchedd iach ac amrywiol:

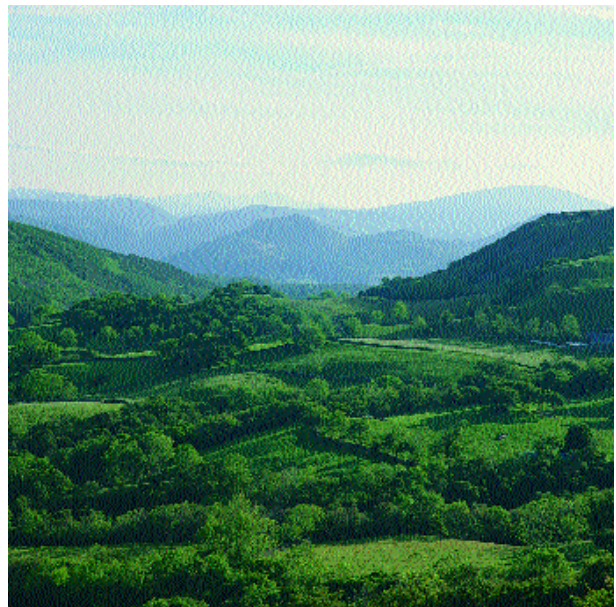
- Cadw a mwyhau bioamrywiaeth ein coetiroedd;
- Cadw a mwyhau tirweddau Cymru; a hefyd
- Integreiddio coetiroedd yn well gyda rheolaeth eraill o gefn gwlad.

2.5.1 Cadw a mwyhau bioamrywiaeth ein coetiroedd

Mae coetiroedd yn cynnwys rhai o'r cymunedau planhigion ac anifeiliaid mwyaf amrywiol mewn unrhyw gynefin. Mae ein coetiroedd hanner-naturiol hynafol yn asedion unigryw ac mae coetiroedd derw ein hucheldiroedd o bwys rhyngwladol. Mae gan goetiroedd a blannwyd yn ddiweddar ac sydd ag olion llystyfiant hanner-naturiol werth bioamrywiaethol uchel neu'r potensial am hynny. Gellid dangos llwyddiant y strategaeth hon os gallwn wella ansawdd y coetiroedd hyn, gan gysylltu ac ehangu eu rhwydweithiau o gynefinoedd heb beryglu cynefinoedd gwerthfawr eraill neu nodweddion hanesyddol. Mae'r rhagolygon o newid hinsoddol byd-eang yn mynnu i ni ystyried gwydnwch ein cynefinoedd coetiroedd fel y gallwn ganolbwyntio ein hymdrechion cadwraethol ar gynefinoedd a fydd yn gynaliadwy yn y cyfnod hir.

- Byddwn yn cynyddu ansawdd coetiroedd brodorol ar gyfer bywyd gwyllt ac yn gweithredu targedau yng Nghynllun Gweithredu Bioamrywiaeth am eu hadfer a'u hehangu, gan greu dolennau rhwng coetiroedd candryll.
- Byddwn yn cynyddu'r arwynebedd o goetir sydd yn cyrraedd ardystiad amgylcheddol annibynnol i safonau a gydnabyddir yn rhyngwladol.

- Byddwn yn cynyddu arwynebedd coetiroedd brodorol, gan dargedu ehangiad a chysylltiad coetiroedd presennol ac ymgorffori'r syniad o gynyddu arwynebedd craidd cynefinoedd coetiroedd brodorol.
- Byddwn yn annog perchnogion i ymgorffori gwahanol gynefinoedd megis rhostir a chors o fewn coetiroedd, er mwyn mwyafu'r cysylltiadau rhwng mathau tebyg o gynefinoedd.
- Byddwn yn cynyddu bioamrywiaeth coetiroedd conifer trwy ddefnyddio systemau gorchudd di-dor, datblygu strwythurau aml-oedran trwy atgynhyrchu naturiol ac ymgorffori rhywogaethau brodorol.

2.5.2 Cadw a mwyhau tirweddau Cymru

Mae gan goed a choetiroedd effaith weledol uchel ac maent yn elfennau allweddol ein tirweddau mwyaf annwyl. Mae coetiroedd yn cyfrannu hefyd tuag at ansawdd ein bywydau trwy harddu cyffiniau ein trefi, dinasoedd ac ardaloedd masnachol. Gall coed a choetiroedd helpu adfer tirweddau yn dilyn mwyngloddio a gweithgareddau diwydiannol yn y gorffennol. Coledir treftadaeth gyfoethog archeolegol mewn coetiroedd, tirweddau hanesyddol, parciau a gerddi am ei gyfraniad tuag at ein cymdeithas. Ond mae tirwedd yn ddeinamig ac yn newid yn barhaus. Rhaid i ni sicrhau bod ein coetiroedd yn harddu'r dirwedd trwy gydnabod eu hanes a thrwy ddefnyddio egwyddorion dylunio cyfoes wrth gynllunio rheolaeth ac amnewid planhigion yn dilyn torri yn y dyfodol.

Part 2: Strategic Objectives

2.5 A diverse and healthy environment

Well-managed woodlands can deliver diverse outputs as well as being exemplars of sustainability. In order to achieve true sustainability, the physical and biological resources within forests, such as the water, soil, flora and fauna, must be maintained or improved.

Woodlands also provide habitats for people to enjoy and they can enhance the landscape, increasing tourism potential in rural areas. We all depend on the environment, and the health of the environment is crucial for the development of rural and urban communities. Woodland habitats cannot be considered in isolation, they are intimately connected with other land uses and the management of woodlands can have significant effects on neighbouring land and vice versa. The key objectives for delivering a diverse and healthy environment are :

- To conserve and enhance the biodiversity of our woodlands;
- To conserve and enhance the landscapes of Wales; and
- To better integrate woodlands with other countryside management.

2.5.1 To conserve and enhance the biodiversity of our woodlands

Our woodlands contain some of the most diverse plant and animal communities of any habitat. Our ancient, semi-natural woodlands are irreplaceable assets and our upland oakwoods are internationally important. More recently planted woodlands with remnant semi-natural vegetation also have high existing or potential biodiversity values. The success of this strategy will be shown if we can improve the quality of these woodlands, linking and expanding their habitat networks without compromising other valued habitats or historic features. The prospect of global climate change demands that we consider how robust our woodland habitats are, so that we concentrate our conservation efforts on habitats that will be sustainable in the long term.

- We will increase the quality of native woodlands for wildlife and implement the Biodiversity Action Plan targets for their restoration and extension, creating links between fragmented woodlands.
- We will increase the area of woodland achieving independent environmental certification to internationally recognised standards.
- We will increase the area of native woodlands, targeting extension and connection of existing woods and incorporating the concept of increasing the core area of native woodland habitats.
- We will encourage owners to incorporate different habitats, such as heath and bog, within woodlands, to maximise the connections between similar habitat types.
- We will increase the biodiversity of coniferous woodlands through the use of continuous cover-systems, developing multi-aged structures through natural regeneration and the incorporation of native species.

2.5.2 To conserve and enhance the landscapes of Wales

Trees and woodlands have a high visual impact and are key components of our most treasured landscapes. Woods also contribute to our quality of life by enhancing the surroundings of our towns cities and commercial areas. Trees and woodlands can help restore landscapes following mineral extraction and past industrial activity. The rich archaeological inheritance in woodlands, historic landscapes, parks and gardens is cherished for its contribution to our society. Landscape is, however, dynamic and constantly changing. We

- Byddwn yn defnyddio coetiroedd i adfer y tirweddau mewn ardaloedd yr effeithwyd arnynt gan fwyngloddio a gweithgareddau diwydiannol eraill yn y gorffennol.
- Byddwn yn datblygu cynlluniau gweithredu i flaenoriaethu gwaith mewn parciau hanesyddol a thirweddau ac ehangu'r wybodaeth ar nodweddion hanesyddol pwysig o fewn coetiroedd.
- Byddwn yn parhau i ailstrwythuro planhigfeydd sydd eisoes yn bodoli, gan annog perchnogion i chwilio am gyfleoedd i adfer llystyfiant naturiol, gan waredu coetiroedd lle'n briodol.

2.5.3 Integreiddio coetiroedd yn well gyda rheolaeth eraill o gefn gwlad.

Gall rheolaeth coetir gael effaith sylweddol ar gynefinoedd cyffiniol. Gall yr effeithiau hyn fod yn adeiladol lle, er enghraifft, y bydd coetiroedd yn dal ac yn cloi llygreddyddion i fyny, neu yn andwyol lle mae coetiroedd yn llochesau i anifeiliad sydd yn gweithredu fel plâu ar dir cyffiniol. Trwy ddeall y rhyngweithrediadau hyn a gweithio gydag eraill, byddwn yn ceisio mwyafu'r buddion a lleihau'r gwrthdrawiadau. Gall coetiroedd gael effaith pwysig ar amgylchedd y dŵr. Gall dyluniad a rheolaeth da o goetiroedd gyfrannu tuag at wrthdroi asideiddio afonydd, mwyhau bioamrywiaeth nentydd a dylanwadu ar lifiant dŵr lle mae coetiroedd yn arwynebedd sylweddol o fewn dalgylch.

- Byddwn yn defnyddio cynllunio rheolaeth dalgylchoedd i ddatblygu'r rhan y gall coetiroedd eu chwarae wrth reoli dŵr a lleihau'r peryglon o lifogydd.
- Byddwn yn gweithio i arbed colledion pellach o goetir hynafol a hanner naturiol, gan adeiladu ar y *Rhestriad Cenedlaethol o Goed a Choedydd* er mwyn gwella'n gwybodaeth o statws coetiroedd brodorol yng Nghymru a helpu eu diogelu.
- Byddwn yn gweithio i ddatblygu dolennau priodol rhwng coetiroedd a rheolaeth cefn gwlad ehangach trwy gyfrwng *Tir Gofal* a chynlluniau amgylcheddol eraill.
- Byddwn yn parhau i gefnogi ymchwil wyddonol i'r rhyngweithiadau rhwng coetiroedd a defnyddiau tir eraill yng nghyd-destun y cefn gwlad ehangach, i ddatblygu ein polisiau ar gyfer yr amgylchedd.

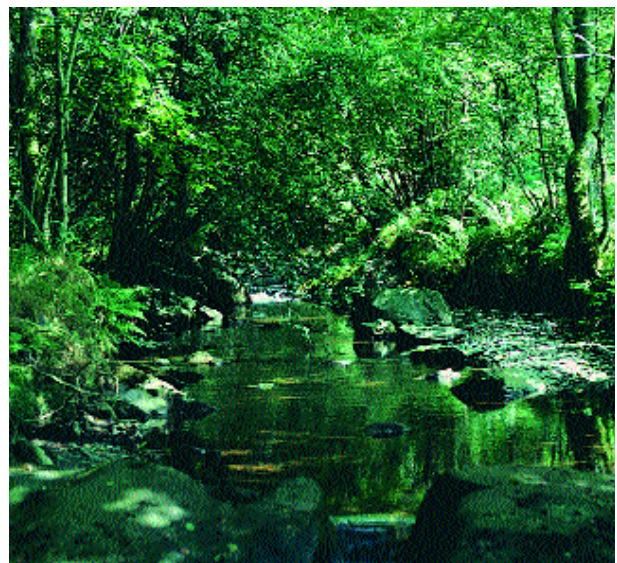
2.6 Twristiaeth, hamdden ac iechyd

Mae coed a choetiroedd yn amlwg yn y dirwedd, yn enwedig mewn rhai o rannau mwyaf prydferth Cymru, gan chwarae rhan hanfodol mewn twristiaeth. Mae coetiroedd hefyd yn rhoi strwythur i'r dirwedd a chefnidir i lawer o fentrau twristiaeth. Maent hefyd yn lleoedd i ymweld â nhw ynddynt eu hunain. Ceir mwy nag 11 o filiynau o ymweliadau â choetiroedd Cymru bob blwyddyn, ac mae'r niferoedd yn codi gyda'r cynnydd yn y galw am hamdden awyr agored.

Gall defnyddio coetiroedd am ymarfer corff a mwynhad gael effeithiau buddiol ar iechyd y genedl. Mae coetiroedd yn cyfrannu'n adeiladol tuag at iechyd emosynol a chorfforol, trwy fynediad cyhoeddus a hamdden. Dyma brif amcanion hyrwyddo twristiaeth ac iechyd:

- Defnyddio coetiroedd i helpu creu profiad o ansawdd uchel i ymwelwyr; a hefyd
- Hyrwyddo iechyd trwy fynediad i goetir i bob cymuned.

Ceir 11 o filiynau o ymweliadau â choetiroedd Cymru bob blwyddyn, ac mae'r niferoedd yn codi gyda'r cynnydd yn y galw am hamdden awyr agored.

Part 2: Strategic Objectives

must ensure that our woodlands enhance the landscape by recognising their history and by using modern design principles, when planning the future management and replacement of plantations following felling.

- We will use woodlands to restore the landscapes of areas affected by past mineral extraction and other industrial activities.
- We will develop action plans to prioritise work in historic parks and landscapes and to extend the information on important historic features within woodlands.
- We will continue the restructuring of existing plantations, encouraging owners to look for opportunities to restore natural vegetation removing woodland where appropriate.

2.5.3 To better integrate woodlands with other countryside management

Woodland management can have a significant effect on neighbouring habitats. These effects can be positive, where, for example, woodlands intercept and retain pollutants, or negative, where woodlands are the refuge for animals which act as pests on neighbouring land. By understanding these interactions and working with others, we will try to maximise the benefits and minimise conflict. Woodlands can have important effects on the water environment. Good design and management of woodlands can contribute to reversing the acidification of rivers, enhancing stream biodiversity and influencing the flow of water, where woodlands form a significant area within a catchment.

- We will use catchment management planning to develop the role that woodlands can play in the management of water and the reduction of flood risks.
- We will work to prevent further loss of ancient and semi-natural woodland, building on the *National Inventory of Trees and Woods* to improve our knowledge of the status of native woodlands in Wales and to assist in their protection.
- We will work to develop appropriate links between woodlands and wider countryside management through *Tir Gofal* and other environmental schemes.
- We will continue to support scientific research into the interactions between woodlands and other land uses in the wider countryside, to develop our policies for the environment.

2.6 Tourism, recreation and health

Trees and woodlands are prominent in the landscape, especially in some of the most beautiful parts of Wales, playing a vital role in tourism. Woodlands also provide a landscape structure and a setting for many tourist enterprises. They are also places to visit in their own right. Over 11 million visits are made to Welsh woodlands each year and, with the demand for outdoor recreation increasing, this number is rising.

The use of woodlands for exercise and enjoyment may also have beneficial effects on the health of the nation. Woodlands make a positive contribution to emotional and physical health, through public access and recreation. The key objectives for promoting tourism and health are:

- To use woodlands to help create a high-quality visitor experience; and
- To promote health through access to woodlands for all communities.

11 million visits are made to Welsh woodlands each year and, with the demand for outdoor recreation increasing, this number is rising.

Rhan 2: Amcanion Strategaeth

2.6.1 Defnyddio coetiroedd i helpu creu profiad o ansawdd uchel i ymwelwyr

Mae coed a choetiroedd yn chwarae rhan bwysig wrth greu delwedd ddeniadol o Gymru. Mae defnyddio coed fel cefndir i gyfleusterau ac adnoddau i dwristiaid yn mwyhau ansawdd profiad yr ymwelwyr. Mae lle hefyd i ddatblygu mwy o lety i dwristiaid mewn coetiroedd priodol, ac am ddefnydd uwch o goetir fel lleoliad cyfleusterau hamdden.

- Gan ddefnyddio partneriaethau sydd eisoes yn bodoli, byddwn yn hyrwyddo'r defnydd o goetiroedd er mwyn datblygu profiad o ansawdd uchel i ymwelwyr.
- Byddwn yn cefnogi datblygiad crefftiau sydd yn defnyddio pren fel rhan o brofiad yr ymwelwyr, yn ogystal â chynnig cynhyrchion i'r diwydiant twristiaeth.
- Byddwn yn annog y defnydd o goetir fel rhan o gyddestun datblygiadau twristiaeth.
- Byddwn yn hyrwyddo datblygiad hamdden arbenigol mewn coetiroedd, gan gynnwys gwyllo bywyd gwylt a gweithgareddau arlunol yn ogystal â chwaraeon mwy swnllyd a chorfforol mewn mannau a ddynodir yn briodol.
- Byddwn yn gweithio gyda'r Bwrdd Croeso a'r awdurdodau lleol i adnabod lleoedd addas am ddatblygu llety gwyliau coedwig ac i gefnogi datblygiad economi wledig.

2.6.2 Hyrwyddo iechyd trwy fynediad i goetir i bob cymuned.

Gall coetiroedd chwarae rhan wrth gynnal lles corfforol ac emosiynol unigolion a chymunedau. Mae defnyddio coetiroedd er mwynhad tawel yn ogystal ar gyfer chwaraeon a hamdden yn ffordd effeithiol o gadw'n heini ac yn iach. Gall cerdded mewn coetiroedd fod yn effeithiol wrth adfer ar ôl salwch.

Mae datblygu llwybrau beicio mynydd yng nghoetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol yng Nghoed-y-Brenin wedi creu cyfleusterau awyr agored a gydnabyddir yn rhyngwladol sydd yn dod ag amcangyfrif o £5 miliwn y flwyddyn i mewn i'r economi lleol.

Mae'n bosibl y bydd mynediad i goetiroedd am ymarfer corff a mwynhad yn cael effeithiau buddiol ar iechyd y genedl. Mae hyrwyddo mynediad i goetiroedd fel rhan o fynediad ehangach i gefn gwlad yn bwysig hefyd, a bydd coetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol yn parhau i chwarae rhan wrth ddiwallu'r galw am adnoddau hamdden i'r cyhoedd. Ond anogir perchnogion coetir eraill hefyd i ddarparu mynediad gwirfoddol i'r cyhoedd mewn ffordd gydlynol. Mae gan y Cynulliad Cenedlaethol ymrwymiad i ymestyn mynediad gan y cyhoedd a bydd yn monitro'n agos effeithiolrwydd darpariaethau *Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000* a ddaeth i mewn yn ddiweddar.

- Byddwn yn ymestyn mynediad i goetiroedd, yn enwedig i gymunedau difreintiedig, gan ddefnyddio dyluniadau da a chyfranogiad cymunedol, er mwyn helpu trechu syniadau rhai pobl o berygl pan yn defnyddio coetiroedd ar yr ymylon trefol.
- Byddwn yn cefnogi ymchwil i ddod o hyd i well ddealltwriaeth o fuddion coed a choetiroedd i iechyd.
- Byddwn yn chwilio am gyfleoedd i ddefnyddio coed a choetiroedd mewn lleoliadau trefol er mwyn mwyafu lles emosiynol a chorfforol.
- Byddwn yn parhau i annog ymwelwyr i holl goetiroedd y Cynulliad Cenedlaethol, gan hyrwyddo'r cyfleoedd sydd ar gael yn egniol.

Part 2: Strategic Objectives

2.6.1 To use woodlands to help create a high-quality visitor experience

Trees and woodlands play an important role in creating an attractive image of Wales. The use of trees as a setting for tourist facilities enhances the quality of the visitors' experience. There is also scope for the development of more tourist accommodation in appropriate woodlands, and the greater use of woodland for siting recreational facilities.

- Using existing partnerships, we will promote the use of woodlands to develop a high-quality visitor experience
- We will support the development of wood-using crafts as part of the visitor experience, as well as supplying products to the tourism industry.
- We will encourage the use of woodland as part of the setting for tourist developments.
- We will promote the development of specialist recreation in woodlands, including wildlife observation and artistic pursuits, as well as more noisy and physical sports in appropriately zoned areas.
- We will work with the Wales Tourist Board and local authorities to identify suitable sites to develop forest-based holiday accommodation and to support rural economic development.

2.6.2 To promote health through access to woodlands for all communities

Woodlands can play a role in supporting the physical and emotional wellbeing of individuals and communities. The use of woodlands for quiet enjoyment as well as for sport and recreation is an effective way of keeping fit and healthy. Walking in woodlands can also be an effective way of regaining health after illness.

The development of the mountain bike trails in the National Assembly woodlands at Coed y Brenin has created an internationally recognised outdoor recreation facility, and brings an estimated £5 million a year into the local community.

Access to woodlands for exercise and enjoyment may also have beneficial effects on the health of the nation. Promoting access to woodlands as part of the wider access to the countryside is also important and the National Assembly woodlands will continue to play a part in satisfying the demand for public recreational facilities. Other woodland owners will also be encouraged to provide voluntary public access in a co-ordinated way. The National Assembly is committed to extending public access and will be closely monitoring the effectiveness of the provisions in the recent *Countryside and Rights of Way Act 2000*.

- We will extend access to woodland, particularly for disadvantaged communities, using good design and community involvement, to help overcome some people's perceptions of risk when using woodlands on the urban fringes.
- We will support research to seek better understanding of the health benefits of trees and woodlands
- We will look for opportunities to use trees and woodlands in urban settings to maximise emotional and physical well being.
- We will continue to encourage visitors to all the National Assembly's woodlands, actively promoting the opportunities available.

Rhan 3: Gweithredu'r Strategaeth

Un o orchwylion cyntaf y Fforwm Coetiroedd fydd sefydlu dangosyddion perfformiad y gall partneriaid eu defnyddio i wirio eu gweithgarwch. Gwneir ymdrechion i ganolbwyntio ar weithredu rhaglenni, yn hytrach nag ar ailadrodd y broses o ddatblygu strategaeth, ond bwriedir cynnal adolygiadau cyhoeddus achlysurol er mwyn ymateb i ddisgwyliadau pobl.

3.1 Gweithredoedd a cherrig milltir

Mae'r rhan hon yn edrych ymlaen at weithrediad y strategaeth. Mae pob un o'r amcanion strategol yn Rhan 2 yn gam rhagbaratoadol pwysig sydd yn gosod y cyfeiriad am y rhaglenni gweithredu. Bydd angen ystod o ganlyniadau ar wahân ar gyfer pob rhaglen y mae angen targedau mynegyddol ar eu cyfer sydd â disgrifiad clir ac yn fesuradwy. Un o orchwylion cyntaf y Fforwm Coetir fydd galw grŵp at ei gilydd i ddatblygu

mynegyddion perfformiad i'r partneriaid eraill gyflwyno adroddiadau rheolaidd yn eu herbyn. Bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn sicrhau bod pob rhan o'r strategaeth yn cael ei harolygu a diweddarau'n rheolaidd.

Mae'r tabl isod yn gosod allan mynegyddion drafft rhagbaratoadol ac yn rhestru partneriaid allweddol posibl a fydd yn atebol i'r Fforwm Coetir am gasglu a chrynhai'r ystadegau ar gyfer pob Rhaglen Gweithredu gyfan neu ran ohoni.

Rhaglen Gweithredu	Partneriaid arweiniol posibl	Mynegyddion Drafft posibl
Coetiroedd i Bobl	Comisiwn Coedwigaeth, Awdurdodau Lleol a Chyrff Anllywodraethol	Nifer o grwpiau cymunedol yn ymwneud â rheolaeth coetir.
Mwy a gwell goetiroedd	Comisiwn Coedwigaeth, Diwydiant a Chyrff Anllywodraethol	Cyfanswm arwynebedd coetir. Chyfanswm coetir â chynllun rheoli cymeradwyedig. Cyfanswm coetir ag ardystiad annibynnol
Cymru fel lleolaid am ddiwydiannau coedwig o ansawdd byd-eang	Awdurdod Datblygu Cymru, Adran Amaethyddiaeth y Cynulliad Cenedlaethol, Comisiwn Coedwigaeth a Diwydiant	Cyfaint y pren a gynaeafwyd a phroseswyd. Nifer o bobl a gyflogir. Iechyd busnes
Amgylchedd iach ac amrywiol	Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Cyrff Anllywodraeth, Comisiwn Coedwigaeth, Adran yr Amgylchedd, Cadw	Arwynebedd coetir brodorol mewn cyflwr boddhaol. Cyraedd targedu Cynllun Gweithredu ar Fio-amrywiaeth. Sgôr am gyflwr afonydd a threftadaeth ddiwylliannol.
Twristiaeth, hamdden ac iechyd	Bwrdd Croeso Cymru, Cyngor Cefn Gwlad Cymru Awdurdodau Lleol, Cadw, Comisiwn Coedwigaeth, Menter Coedwigaeth	Nifer o ymweliadau â choetir. Nifer o fusnesau twristiaeth yn defnyddio delweddau coetir mewn hysbysebion. Mynegydd cyfraniad tuag at economi twristaidd i ddatblygu. Mynegydd cyfraniad tuag at iechyd trwy ofal rhagataliol i'w datblygu.

Part 3: Implementing the Strategy

One of the first tasks for the Woodland Forum will be to develop performance indicators against which partners can report. Efforts will be concentrated on the delivery of programmes, rather than on needlessly repeating the process of strategy development, but there will be periodic public reviews to respond to people's expectations.

3.1 Actions and milestones

This part looks forward to the implementation of the strategy. Each of the strategic objectives in Part 2 is an important precursor, setting the direction for the programmes for action. Each programme will require a separate range of outputs, which require indicator targets, which must be clearly described and measurable. One of the first tasks for the Woodland Forum will be to convene a group to develop

performance indicators, against which partners can report regularly. The National Assembly will ensure that all parts of the strategy are regularly reviewed and updated.

The table below sets out preliminary draft indicators and lists possible key partners who will be responsible to the Woodland Forum for collection and collation of the statistics for the whole or part of each 'Programme for Action'.

Programme for Action	Possible lead partners	Preliminary draft Indicator
Woodlands for People	FC, LA's, NGO's	Number of communities involved in woodland management
More and better woodlands	FC Industry NGO's	Total area of woodland. Area of woodland in approved management scheme. Area of woodland with independent certification
Wales as a location for World-class forest industries	WDA, NAWAD, FC Industry	Volume of timber harvested and processed. Number of people employed. Business health
A healthy and diverse environment	CCW, NGO's, FC, EA, Cadw, Coed Cymru	Area of native woodland in satisfactory condition. Achievement of Biodiversity Action Plan targets. Condition score for rivers and cultural heritage
Tourism, recreation and health	WTB, CCW, LA's, Cadw, FC, FE	Number of visits to woodland. Contribution to tourism economy indicator to be developed. Contribution to health through preventative care to be developed

Gweithredu'r Strategaeth

Bydd datblygu mynegyddion sydd yn hawdd eu mesur, sydd yn rhoi cofnod da o gynnydd yn erbyn amcan ac sydd yn bosibl i'r fforwm cyfan gytuno arnynt yn orchwyl anodd. Mewn nifer o feysydd mae ystadegau sydd wedi'u casglu eisoes yn erbyn protocoliau cytunedig y gellir eu defnyddio (megis asesiadau iechyd busnes). Mewn meysydd eraill, bydd angen ystyried camau hollol newydd, ac mae'n bosibl y bydd rhaid mabwysiadu dulliau dirprwyol sydd yn integreiddio'r cynnydd ar draws cyfres o weithredoedd. Yn nodweddiadol, defnyddir llwyddiant rhai poblogaethau o adar fel mesur integreiddiol o iechyd amgylcheddol mewn cynefinoedd penodol.

Mae angen ystyriaeth ofalus o'r gorchwyl hwn fel y bydd modd defnyddio'r un ystadegau am fonitro hir-gyfnod. Er bod coedwigaeth yn ddefnydd tir hir-gyfnod, mae wedi dioddef yn y gorffennol gan ddiffyg cysondeb mewn rhagddisgrifiadau mesur. Yn aml yn y gorffennol, ni fu'n bosibl cymharu data arolwg o'r naill gyfnod â'r llall gan fod yr hyn a fesurwyd, neu'r ffordd a ddefnyddiwyd i'w mesur, wedi newid yn sylweddol.

Bydd gan bob prif raglen am weithredu fynegydd strategol cryno unigol. Gall y mynegyddion cryno hyn fod yn gyfuniad o nifer o is-fynegyddion ar gyfer gweithredoedd unigol, neu gallant fod yn fynegydd dirprwyol o gyflwr yr holl gyfres o weithredoedd.

Mae maint, cyfansoddiad a chyflwr y coetir, cymuned neu gynnyrch yn debygol o fod yn fynegyddion mesur allweddol. Dylai'r mynegyddion hyn fod yn gydnaws â'r mynegyddion a ddewiswyd i fesur Cynllun Datblygiad Cynaliadwy Cymru cyn belled â phosibl, ac am fesuriad yn erbyn Safon Goedwigaeth y DU. Lle'n bosibl, dylai mynegyddion fod â'r un nodweddion mesuradwy a gesglir eisoes at ryw ddiben arall.

Disgwylir i bob corff partnerol yn y Fforwm Coetir osod eu hymrwymadau eu hunain allan mewn cynllun gweithredu yn erbyn un neu fwy o'r rhaglenni am weithredu. Bydd y Fforwm Coetir hefyd yn monitro'r ystod o weithredoedd a argymhellir ac yn adrodd yn ôl i'r Cynulliad Cenedlaethol ar unrhyw fylchau strategol, ac ar gynnydd tuag at y cerrig milltir ar gyfer y prif amcanion gan sicrhau cyflwyniad integreiddiedig ar draws yr holl raglenni.

3.2 Gwerthuso ac Arolygu

Er y disgwylir i'r weledigaeth a osodir allan yn y strategaeth hon barhau ym mhell i'r dyfodol, bydd y rhaglenni gweithredu'n newid wrth i waith gael ei gwblhau, ac wrth i ddylanwadau allanol newid y blaenoriaethau. Adeiladwyd proses o adborth yn y strategaeth o'r cychwyn fel y bydd y strategaeth yn aros yn berthnasol ond heb yr angen am newid cyson. Dylid canolbwyntio ymdrechion ar gyflawni rhaglenni yn hytrach nag ar ail-adroddiad di-angen o'r broses o ddatblygiad strategol, ond cynhelir arolygon cyhoeddus cyfnodol er mwyn ymateb i destunau diddordeb a disgwyliadau pobl Cymru.

Disgwylir i bob corff partnerol yn y Fforwm Coetir osod eu hymrwymadau eu hunain allan mewn cynllun gweithredu.

Implementing the Strategy

Developing indicators that are easily measurable, which give a good record of progress against an objective, and can be agreed by the whole forum will be a difficult task. In some areas, there are statistics already collected to agreed protocols which can be used (such as business health scores). In other areas, entirely new measures will need to be considered, and surrogate measures may need to be adopted which integrate the progress across a series of actions. Typically, the success of some bird populations is used as an integrated measure of environmental health in some habitats.

This task needs to be carefully considered so that the same statistics can be used for long-term monitoring. Forestry, though a long-term land use, has suffered through lack of continuity of measurement protocols. Often in the past, survey data from one period cannot be compared with another because what is measured, or the way of measuring it has changed significantly.

Each main programme for action will have a single headline strategic indicator. These headline indicators may be a composite of several sub indicators for individual actions, or be a surrogate indicator of the condition of the whole set of actions.

The extent, composition and condition of the woodland, community or product are likely to be key measurements. The indicators must, as far as possible, be compatible with those chosen to measure the Wales Sustainable Development Scheme, and for measurement against the UK Forestry Standard. Where possible, indicators should be measurable characteristics, which are already collected for some other purpose.

Each partner organisation in the Woodland Forum will be expected to set out their own commitments in an action plan against one or more of the programmes for action. The Woodland Forum will also monitor the range of actions proposed and report to the National Assembly on progress towards milestone markers for the key objectives, ensuring that there is integrated delivery across all of the programmes.

3.2 Evaluation and Review

While the vision set out in this strategy is expected to endure well into the future, the programmes of action will change as work is completed, and as external influences change the priorities. A feedback process has been built into the strategy from the outset so that the strategy remains relevant, but should not need constant change. Efforts should be concentrated on the delivery of programmes rather than on needlessly repeating the process of strategy development, but there will be periodic public review to respond to people's concerns and expectations.

Each partner organisation in the Woodland Forum will be expected to set out their own commitments in an action plan.

Photo:CCW

Rhan 4: Esboniad a Thystiolaeth

Mae'r rhan hon yn rhoi'r cefndir i ddatblygiad y strategaeth, paham yr ystyrir yn angenrheidiol a sut yr ymgynghorwyd â bobl ynglŷn â'r cynnwys

Deall y cyd-destun: hanes coetiroedd yng Nghymru.

Cyn-hanes coetiroedd Cymru

Mae newidiadau yn yr hinsawdd a datblygiad adnoddau naturiol gan ddynol ryw wedi arwain at anwadaliadau ym maint a natur coetiroedd Cymru. Ar anterth y rhewlifant diwethaf, rhyw 18,000 o flynyddoedd yn ôl, gorweddai bron y cyfan o dir Cymru o dan haenen drwchus o iâ, gyda lefel y môr tua 100 metr yn is na un heddiw, gydag ymyl y tir yn bell allan i mewn i'r môr presennol. Tua 14,000 o flynyddoedd yn ôl, dechreuodd yr hinsawdd wella, yr haenen o iâ yn ymdoddi a lefel y môr yn codi. Roedd y tir yn agored ac yn foel, yn debyg i dyndra'r arctig. Y rhywogaethau coetiroedd cyntaf i ymledu dros y glaswelltiroedd llwm hyn oedd ffawydd a meryw. Erbyn 9,000 o flynyddoedd yn ôl, roedd yr amgylchiadau'n dechrau addfwyno. Cyll oedd yn cymryd lle'r merwyn, gyda choetiroedd derw a llwyfen yn datblygu yn Ne Cymru, a choetiroedd cymysg o bedw, pinwydd a derw ar yr ucheldir. Wrth i'r tywydd wella, ymledodd ynn a palalwyf i Gymru o'r dwyrain a dechreuodd gwern dyfu o gwmpas y tiroedd gwlybion. Symudodd ffin y coed yn raddol i fyny'r llethrau. Erbyn 6,000 o flynyddoedd yn ôl, roedd yr hinsawdd yn well na hinsawdd heddiw. I raddau helaeth gorweddai'r tir o dan orchudd o goetiroedd aeddfed o goed llydandail cymysg, y Wig, gyda rhywfaint o binwydd yn dal i dyfu ar y brynau. Roedd y prif droedd agored yn nyffrynnoedd yr afonydd, ar yr arfordir, y rhostiroedd a'r mynyddoedd lle y helodd a chasglodd pobl fesolithig Cymru eu bwyd.

O hynny ymlaen, daeth dylanwad dyn ar y coetiroedd yr un mor bwysig â newidiadau i'r hinsawdd. Daeth pobl neolithig, yr amaethwyr cyntaf, i Gymru tua 5,500 o flynyddoedd yn ôl, yn clirio coed o'r caeau ar y priddoedd ysgafnach. Arweiniodd cyrhaeddiad bwyeill efydd a chynnydd yn y boblogaeth tua 4,000 o flynyddoedd yn ôl at gyflymiad wrth glirio'r coetiroedd ac erydiad sylweddol o bridd. Ehangodd aneddau i mewn i'r tiroedd uchel. Torrwyd y coed ac arweiniodd amaethu cyfnod byr at ddirywiad o'r priddoedd, gan symblu tyfiant y mawn a welir bellach fel rhan nodweddiadol o'r ardaloedd hyn. Dechreuodd nifer o rywogaethau o goed megis palalwyf, llwyfen a phinwydd ddirywio'n ddifrifol.

O dua 3,000 o flynyddoedd yn ôl, cafwyd dirywiad yn yr hinsawdd, tymereddau is a glawiad uwch. Ar ddechrau Oes yr Haearn roedd yr aneddfeydd ar lawer o ucheldir Cymru wedi'u gadael a dwyshawyd amaethyddiaeth ar dir is gyda chynnydd mewn clirio coetir a thrin priddoedd clai trymach. Erbyn y 4ydd Ganrif OC, roedd poblogaeth y Gymru Rhufeinig yr un mor uchel ag y byddai yn union cyn y Pla Du yn y 14eg Ganrif a hefyd ar ddiwedd cyfnod y Tuduriaid. Mae'n bosibl yr oedd patrwm y tir amaeth, pori a choedwig yn debyg yn fras i'r hyn a welir heddiw. Roedd coetir a chynnyrch y coetir wedi dod yn adnoddau gwerthfawr a oedd angen rheolaeth ofalus yn hytrach na ddatblygiad pellach.

Rheolaeth coetir traddodiadol

Er gwaetha'r amrywiadau mewn hinsawdd, poblogaeth a dulliau amaethyddol, buasai maint y gorchudd o goetir yng Nghymru yn gyson am gyfnod o sawl canrif hyd at ddechrau'r 19eg Ganrif. Datblygodd dulliau nodweddiadol i

Part 4: Explanation and Evidence

This part sets out the background to the development of the strategy, why it is considered necessary and how people have been consulted on its contents

Understanding the context: the history of woodlands in Wales.

The Prehistory of Welsh Woodlands

Changes in climate and man's exploitation of natural resources, have led to dramatic fluctuations in the extent and nature of woodlands in Wales. At the height of the last glaciation, some 18,000 years ago, nearly all of Wales was under a thick sheet of ice, the sea-level was about 100m lower than today and the edge of the land was far out into the modern sea. About 14,000 years ago, the climate began to improve, the ice sheet began to melt and sea-level rose. The land was open and barren, like arctic tundra. Birch trees and juniper bushes were the first woodland species to colonise these bleak grasslands. By 9,000 years ago, conditions were becoming milder. Hazel trees were taking over from the juniper bushes, and oak and elm woodlands developed in south Wales, mixed birch, pine and oak woods in the upland areas. As the weather improved, ash and lime trees colonised Wales from the east and alder began to grow around wetlands. The tree-line moved steadily up the mountain slopes. By 6,000 years ago, the climate was better than it is today. The landscape was largely blanketed with mature, mixed broad-leafed woodlands, the 'Wildwood', with some pine still growing on the hilltops. River valleys, the coastal fringe, heaths and mountain areas provided the main areas of open land, where the Mesolithic people of Wales hunted for and gathered their food.

From this time on, man's influence on the woodlands was to become as important as changes in the climate.

Neolithic people, the first farmers, came to Wales about 5,500 years ago, clearing fields from woods on lighter soils. The arrival of bronze axes about 4,000 years ago and the increase in population led to faster woodland clearance and significant soil erosion. Settlement expanded into upland areas. Trees were felled and short-term cultivation led to the breakdown of the soil, and initiated the growth of peat, now seen as typical of these areas. Some tree species such as lime, elm and pine went into serious decline.

From about 3,000 years ago, there was a deterioration in climate, lower temperatures and higher rainfall. At the beginning of the Iron Age, settlement had been abandoned in much of upland Wales, and agriculture was intensified at lower altitudes, with increased woodland clearance and the cultivation of heavier clay soils. By the 4th century AD, the population of Roman Wales was as high as it would be just before the Black Death in the 14th century, and again, at the end of the Tudor period. The pattern of cultivated, pastoral and forested land may have been broadly similar to what can be seen today. Woodland and woodland products had become a valuable resource requiring careful management not further exploitation.

Traditional Woodland Management

Despite variations in climate, population and agricultural practice, the extent of woodland cover in Wales for several hundred years up to the beginning of the 19th century would have been fairly constant. Distinctive practices emerged so that woodland was managed as carefully as any other agricultural resource. Coppicing involved felling broad-leafed trees down to their boles, and then harvesting the regenerating shoots in rotation. Species and ages of wood were selected for specific purposes, basketry,

Rhan 4: Esboniad a Thystiolaeth

reoli coetir yr un mor ofalus ag unrhyw adnoddau amaethyddol eraill. Roedd torri coed copi yn golygu torri coed llydandail i lawr i'w bonion ac yna cynaeafu'r blaguron a atgynhyrchodd mewn cylchrediad. Dewiswyd rhywogaethau ac oedrannau penodol o goed at ddibenion penodol: gwneud basgedi, clwydi, golosg, coed tân, coesau offer, dodrefn ac yn y blaen. Mewn coedydd copi cadwyd nifer o goed i dyfu i aeddfedrwydd, gan docio'r blaguron ar yr ochrau i roi boncyffion syth, hir. Roedd y coed 'hirgyff' hyn yn werthfawr iawn a defnyddiwyd nhw i adeiladu tai, llongau, pontydd ac adeiladau pwysig. Byddai'r brenin neu arglwyddi mawr yn eu rhoi yn anrhegion i'w hoff ddeiliaid. Roedd barbro neu docio'n gyffredin hefyd, lle y torrwyd coed uwchben lefel y pen (gwelir hyn gyda helyg hyd heddiw) fel y byddai modd i anifeiliad bori ar y glaswellt o dan y coed ac felly cael dau gnwd o'r un darn o dir.

Yn y flwyddyn 930, soniodd cyfraith Hywel Dda am werth coed, a chanmolwyd Gruffudd ap Cynan (bu farw 1137), Tywysog Gwynedd, am blannu coedydd. Crëwyd parciau gan lawer o arglwyddi grymus a mynachlogydd yn ystod y Canol Oesoedd gyda muriau neu balisau a ffosydd i'w hamddiffyn. Byddai rhai o'r parciau hyn gymaint â 2,000 o erwau (800ha) mewn maint ac yno llawn gymaint i ddiogelu'r coed â chadw'r helfilod i mewn. Datblygodd llawer o'r parciau hyn yn barciau tirwedddeg y 18fed Ganrif. Roedd coedwigoedd y Canol Oesoedd yn fwy byth, er enghraifft roedd Fforest Fawr Brycheiniog cymaint â 40,000 o erwau (16,000ha) o faint. Nid oedd y rhain i gyd o dan orchudd o goed, ond yn hytrach gwarchodfeydd hela'r brenin gyda deddfau coedwig arbennig.

Cynoddodd y pwysau ar goetiroedd o ddiwedd yr Oesoedd Canol ymlaen i gael mwy o bren am adeiladu a golosg am ddiwydiannau newydd megis cynhyrchu haearn a thoddi plwm a chopor. Ond er gwaethaf y cynnydd hwn yn y galw, parhaodd arferion coedwraeth i gadw'r cyflenwad i fyny, ar wahân i ddarparu coed 'hirgyff'. O'r 17eg Ganrif ymlaen, gyda chynnydd yn y diddordeb mewn garddio a gwelliannau amaethyddol, daethpwyd â rhywogaethau newydd i mewn, gan gynnwys dau fath o gastanwydd, sycamorwydd ac amrywiaeth o gonifferau, ac anogwyd dulliau coedwraeth newydd. Er enghraifft, roedd Thomas Johnes wedi plannu miliynau o goed erbyn diwedd y 18fed ganrif ar ei ystâd yn yr Hafod yng Nghanolbarth Cymru, gan gynnwys cellioedd helaeth o Larwydd Ewropeaidd. Yn ystod y 19eg Ganrif, daeth casglwyr planhigion yn ôl â rhywogaethau newydd o gonifferau, gan gynnwys Ffynidwydd Douglas a Chochwydd California sydd bellach mor nodweddiadol o dirwedd y Gororau. Ond roedd y cynnydd dramatig yn y galw gan y diwydiannau glo, haearn ac eraill yng Nghymru erbyn diwedd y 19eg Ganrif

yn drech o lawer na'r cyflenwad lleol, a daeth porthladdoedd De Cymru'n fannau mewnforio pwysig o bren. Dyma'r pwysau a roddodd derfyn ar y dulliau rheoli coetir traddodiadol a oedd wedi parhau am 2000 o flynyddoedd bron.

Hanes yr ugeinfed ganrif

Daeth y newidiadau mwyaf dramatig yn nosbarthiad a chyfansoddiad coetiroedd Cymru yn yr 20fed Ganrif. Yn ystod y naill Ryfel Byd a'r llall, arweiniodd galw'r wlad am bren at glirdorri llawer o goedwigoedd am y tro cyntaf er mwyn gael digon o bren i gymryd lle yr hyn a fyddai fel arfer wedi cael ei fewnforio. Erbyn 1919 roedd tua 5% o dir Cymru o dan orchudd o goed, efallai treian neu chwarter y canran o'r hyn y bu yn ystod yr Oesoedd Canol. Arweiniodd yr argyfwng at sefydlu'r Comisiwn Coedwigaeth ym 1919 gyda'r prif nod ar greu adnoddau strategol wrth gefn o bren i'r genedl. Yn dilyn y rhyfeloedd hyn, y chwalu o lawer o'r ystadau mawr a cholli llawer o goedwigwyr medrus, cafwyd llawer o goetiroedd eu gadael fel adnoddau cynhyrchiol o dan reolaeth.

Y cyfnod cyfoes

Fel sydd yn wir am rannau eraill o economi cefn gwlad, bu coedwigaeth yn destun newidiadau mawr yn ystod ail hanner yr 20fed Ganrif. Mae etifeddiaeth coetir Cymru'n ganlyniad i'r newid hwn, a greodd lwyfan am ddatblygiad y strategaeth hon.

Bu'r twf mewn coetiroedd conifer masnachol yn nodwedd pwysicaf yr hanner can mlynedd diwethaf. Cafwyd yr ehangiad mwyaf mewn coetiroedd ar dir uchel Cymru ac yng Nghymoedd y De yn ystod 50au, 60au ar 70au. Cyddigwyddodd yr ehangiad hwn â chymau technolegol a wnaeth treinio tir gwlyb a phlannu llwyddiannus ar rostir y tir uchel gwael eu maeth yn bosibl. Gwelodd y 1970au gynnydd yn y pwyslais ar fwyafu elw masnachol trwy blannu conifferau o gynhyrchiant uchel, yn enwedig sbriwsydd Sitca.

Er mai'r Comisiwn Coedwigaeth oedd wedi gwneud llawer o'r plannu cynharach, cafwyd ehangiad pwysig yn y 70au a 80au mewn plannu ar yr ucheldir gan dirfeddiannwyr preifat mewn ymateb i ysgogiadau treth a chymorthdal gan y llywodraeth. Bu'r ehangiad parhaus hwn yn ddadleuol am amrywiaeth o resymau amgylcheddol a chymdeithasol-economiaidd. Yn aml, teimlai'r cymunedau lleol nad oedd ganddynt unrhyw ddylanwad ar y newid chwim hwn mewn defnydd tir a oedd yn effeithio ar yr amgylchedd lleol a'r economi gwledig. Esgorodd y pryderon hyn ar nifer o anghydfodau ynglŷn â choedwigaeth a phatrymau defnydd tir yng Nghymru yn y dyfodol.

hurdling, charcoal, firewood, tool handles, furniture etc. In coppice woods, some trees, known as standards, were left to grow to maturity, their side shoots pruned to form tall straight trunks. These standard trees were very precious and were used in houses, ships, bridges and major buildings. The king or great lords would often give them as presents to their most favoured subjects. Pollarding or lopping was also common, where trees were cut above head height, still seen with some willow trees today, so that animals could graze the pasture beneath and so two crops were taken from one piece of land.

In 930, the laws of Hywel Dda mentioned the value of trees and Gruffudd ap Cynan (d.1137), prince of Gwynedd, was praised for planting woods. Many great lords and monastic houses created parks in the Middle Ages, protected with walls or wooden fences and ditches. These parks could be up to 2,000 acres (800ha) in size, and were as much to protect the trees, as to keep in the game. Many of these parks were to become the basis for the landscaped parks of the 18th century. Medieval forests were even larger areas, for example the Great Forest of Brecon or Fforest Fawr covered 40,000 acres (16,000ha). These were not all covered with woodlands, but were vast royal hunting preserves where special forest laws applied.

The pressure on woodlands increased from the end of the Middle Ages to supply more timber for building and charcoal for new industries, such as iron making, and lead and copper smelting. Yet despite this increasing demand, traditional woodland practices kept the supply going, except for the provision of standard trees. From the 17th century, with the growing interest in gardening and agricultural improvement, new species such as the two chestnuts, and a range of conifers were introduced, and new forms of silviculture encouraged. For example, by the end of the 18th century, Thomas Johnes had planted millions of trees on his Hafod demesne in mid-Wales, including extensive stands of European larch. During the 19th century, plant collectors brought back new coniferous species, such as Douglas Fir and Californian Redwoods, which are now such a feature of the landscape of the Marches. However the dramatic increase in demand from the coal, iron and other industries in Wales at the end of the 19th century far exceeded local supply, and the south Wales ports became major importers of timber. It was this pressure which saw the breakdown of traditional woodland management that had lasted for nearly 2,000 years.

History of the 20th Century

It was the 20th century which was to produce the most dramatic changes in the distribution and composition of woodlands in Wales. During the First and Second World Wars, the nation's demand for timber, led to the clear felling of many stands for the first time, to supply enough timber to replace that normally imported. By 1919, woodland covered about 5% of Wales, perhaps a third or a quarter of the percentage it had been in the Middle Ages. This crisis led to the formation of the Forestry Commission in 1919, whose primary objective was to build up a strategic reserve of timber for the nation. Following these wars, the break up of many large estates, and the loss of skilled foresters, many woodlands were abandoned as managed and productive resources.

The Modern Era

As with other parts of the rural economy, forestry in the second half of the 20th century has been the subject of great change. It is the legacy of this change which provides Wales woodland inheritance and sets the immediate scene for the development of this strategy.

The last fifty years were most notable for the growth of commercial coniferous woodland. The greatest expansion in woodland area took place in upland Wales and the south Wales Valleys during the 1950s, 60s and 70s. This expansion coincided with technological advances which made possible the draining of wetlands and the successful establishment of trees on nutrient-poor upland heath. The 1970s saw an increased emphasis on maximising financial returns, by planting highly-productive conifers, especially Sitka spruce.

Whereas much of the earlier planting had been carried out by the Forestry Commission, the 70's and 80's also saw a major expansion in upland planting by private landowners responding to tax and grant incentives from government. This continued expansion proved controversial for a variety of environmental and socio-economic reasons. Local communities often felt unable to influence this rapid land-use change which affected both the local environment and the rural economy. These concerns led to a number of disputes over forestry and future land-use patterns in Wales.

The large-scale expansion of woodland area has largely halted in recent years due to changes in policy which saw the Forestry Commission withdraw from major new planting programmes, and by changes to the incentives offered to private owners introduced from 1988.

Rhan 4: Esboniad a Thystiolaeth

Rhoddwyd terfyn ar ehangiad coetiroedd ar raddfa helaeth yn ystod y blynyddoedd diweddar oherwydd newidiadau mewn polisi a gwelwyd y Comisiwn Coedwigaeth yn tynnu allan o raglenni plannu helaeth newydd, a hefyd gan newidiadau i'r ysgogiadau ariannol a gynigiwyd i berchnogion preifat o 1988 ymlaen.

Ond yr oedd polisi llywodraethau dilynol i gynyddu'r ystâd goedwig genedlaethol wedi'i wireddu gyda'r gorchudd o goed wedi codi i dua 13% o dir Cymru. O hynny, mae treian o dan rywogaethau o goed llydandail a dau dreian o dan gonifferau. Gan y bydd arwynebedd sylweddol o goedwigoedd conifferau'n cael eu cynaeafu yn ystod y 30 mlynedd i ddod, ceir cyfle i ail-wampio'r coetiroedd hyn er mwyn cynnig buddion ehangach i'r gymdeithas. Gall ystâd Comisiwn Coedwigaeth chwarae rhan arweiniol yn y broses hon gan fod 80% o'i ystâd yn gonifferau, mewn cymhariaeth ag ond hanner yn y coetiroedd preifat a rhai eraill sydd ddim yn dod o dan y Comisiwn Coedwigaeth.

Yn ystod y degawdau diwethaf, mae amcanion rheolaeth coetir wedi newid yn ddirfawr, gyda chynnydd yn y pwyslais ar goetiroedd aml-bwrpas a reolir at ddibenion hamdden, tirwedd a bywyd gwyllt yn ogystal ag ar gyfer cynhyrchu pren. Roedd sylweddoli bod coed yn chwarae rhan hanfodol wrth amsugno carbon monocsid a felly helpu gwella'n newidiadau i'r hinsawdd wedi cyfrannu tuag at y pwysigrwydd a osodir bellach ar hyrwyddo rheolaeth goedwig gynaliadwy drwy'r byd i gyd. Rhaid ystyried yr effeithiau cyfannol ar economi Cymru ar gynaliadwyedd rhyngwladol, gan gynnwys y galw am gynhyrchion pren ochr yn ochr â rheolaeth coetiroedd yng Nghymru. Mae cyfraniad i gynaliadwyedd go iawn yn sail i ddatblygiad y strategaeth hon.

Yn ystod y ganrif ddiwethaf, cafwyd newidiadau anferth i'r defnydd a wnawn o bren a chynhyrchion pren, ac mewn dulliau cynaeafu a phrosesu'r pren hwnnw. Mae diwydiannau trwm Cymru wedi dirywio ac mae'r marchnadoedd disgwylidig am bren conifer llai ar gyfer y pyllau glo wedi diflannu. Fel sydd yn wir am amaethyddiaeth a diwydiannau gwledig eraill, ceir pwyslais cynyddol ar adnewyddiad technegol er mwyn cynnal y gallu i gystadlu'n ryngwladol trwy well gynhyrchiant ac mae cyflogaeth ym mhob un o'r diwydiannau hyn wedi dirywio wrth i dechnoleg symud yn ei blaen a chynhyrchiant peiriannol gynyddu.

Methodd y prinderau pren byd-eang a chafodd eu darogan mor hyderus yn yr 70au a'r 80au â dod yn ffaith ac mae'r pris a delir am bren ar farchnad y byd wedi dirywio mewn termau go iawn. Yn ystod yr ychydig flynyddoedd diwethaf, gwaethygydd y dirywiad hyn mewn prisoedd gan ddirywiad economaidd yn Ne-Ddwyrain Asia ac

argaffaeledd hawdd o fewnforion cystadleuol iawn yn enwedig o Lychlyn a Gwledydd y Baltig a ffafriwyd gan gyfraddau manteisiol cyfnewid arian. Er gwaethaf hyn oll, mae cynhyrchwyr y DU wedi datblygu eu rhan o'r farchnad yn llwyddiannus. Mae 'cadwyn bren' y diwydiant yn cael ei dominyddio gan cwmnïau bach a chanolig, llawer ohonynt yn fasnachwyr unigol neu bartneriaethau ar sail deuluol.

Mae sector prosesu pren Cymru wedi gweld newid strwythurol a buddsoddiad newydd pwysig. Ni fu'n bosibl i lawer o'r melinau llif gystadlu ac maent wedi cau, ond mae nifer o felinau arbenigol, wedi'u haddasu'n dda i gynhyrchu cynhyrchion gwerth ychwanegol neu wasanaethu marchnadoedd lleol yn cystadlu'n effeithlon. Mae sector melinau llif pren meddal y DU, yn unol â thueddiadau byd-eang, yn canolbwyntio mewn llai o unedau cyfoes mwy eu maint ac mae melinau pylp a bwrdd-panel bellach yn gweithredu ar raddfa fyd-eang.

Oddi ar 1985, buddsoddiwyd dros £150 o filiynau mewn diwydiannau prosesu pren technoleg uwch. Mae'r buddsoddiadau hyn yn dibynnu ar argaffaeledd cyflenwad cystadleuol o bren ac maent yn agos i farchnadoedd Cymru a Lloegr. Mae cynhaeaf conifferau Cymru'n parhau i gynyddu ac erbyn 2010 bydd wedi dyblu mewn llai nag 20 mlynedd ac yn cynnig cyfle am ehangiad pellach. Ychwanegir at y cyflenwad crau ar gyfer melinau pylp a bwrdd-papur gan ddefnyddio papur a phren gwastraff, er bod hyn yn tueddu i ddirwasgu'r galw am pren crwn bychan.

Mae llawer o gwmnïau crefft ac arbenigol yn defnyddio'r adnoddau pren caled. Ond daeth cau'r pyllau glo â therfyn ar ddiwydiant bach ond pwysig ar sail pren caled, a bellach yr unig farchnad fras ar gyfer pren caled yw melin papur St Regis ym Morthiscoed ger Casgwent. Mae marchnad ffyniannus am goed tân yn bodoli mewn mannau o Gymru ond mae dod o hyd i ddefnydd gwerth uchel am adnoddau pren caled yn aros yn her. Mae prosiectau megis Coed Cymru wedi helpu llawer o gwmnïau bychain i brosesu cynhyrchion gwerth ychwanegol o logiau bach pren caled. Bydd angen cefnogaeth ac anogaeth i ddatblygu i fod yn fusnesau cynaliadwy.

Mae gan ddatblygiad marchnad ynni sylweddol y potensial i rhoi hwb o bwys i'r farchnad am logiau bychain o deneuadau, gwastraff goedwig a chyd-gynhyrchion o fusnesau prosesu pren sydd eisoes yn bodoli.

Mae gan Gymru adnoddau goedwig pwysig gyda chynaeaf blynyddol cynyddol o bren. Yn wahanol i lawer o adnoddau naturiol eraill, bydd ein goedwigoedd yn parhau i gynhyrchu cyflenwad o bren cynaliadwy am ganrifoedd i ddod, os cânt eu rheoli'n ddoeth.

Explanation and Evidence

However the policy of successive governments to increase the national forestry estate had been achieved, with the area of Wales under trees having risen to about 14% of the land area. Of this, one third is planted with broadleaved species and two thirds with coniferous species. Since substantial areas of coniferous forest will be harvested during the next 30 years, there will be an opportunity to reshape these woodlands to deliver wider benefits to society. The National Assembly's estate can play a leading role in this process since it is made up of over 80% coniferous species, compared to only half in private woodlands.

In recent decades, the objectives of woodland management have changed considerably, with increasing emphasis on multi-purpose woodlands managed for recreation, landscape and wildlife as well as for timber production. The realisation that trees play a vital role in absorbing carbon dioxide and so helping ameliorate climate change, has contributed to the importance now attached to promoting sustainable forest management globally. The overall impact of the Welsh economy on international sustainability, including the demand for timber products, needs to be considered alongside the management of woodlands in Wales. Contributing to true sustainability underlies the development of this strategy.

During the last century, there were huge changes in the use to which we put timber and wood products, and in the methods for harvesting and processing such timber. Heavy industry in Wales has declined and the expected pitwood markets for much of the smaller conifer timber have disappeared. As with farming and other rural industries, there is increasing emphasis on technical innovation to maintain international competitiveness through higher productivity, and employment in all these industries has declined as technology has advanced.

The world timber shortages predicted with such confidence in the 70's and 80's have failed to materialise and the price paid for timber on the world market has declined in real terms. During the last few years, this decline in price has been exacerbated by the economic downturn in south-east Asia and the ready availability of highly competitive imports particularly from the Nordic countries and the Baltic States aided by a favourable exchange rate. Despite this, UK producers have successfully built market share. The industry 'wood-chain' is dominated by small and medium sized firms, many of which are sole traders or family based partnerships.

The Welsh timber-processing sector has seen major structural change and major new investment. Many smaller sawmills have been unable to compete and have closed, but

a number of specialised mills, well adapted to producing value-added products or serving local markets, are competing effectively. The UK softwood sawmilling sector, in line with global trends, is concentrating into fewer but larger, modern units and panel-board and pulp mills now operate on a global scale.

Since 1985 over £150 million has been invested in high technology wood-processing industries. These investments depend on the availability of a competitive supply of timber and are close to both Welsh and English markets. The conifer harvest continues to grow and by 2010 will have doubled in just over 20 years, so providing scope for further expansion. The raw material supply for pulp and panel-board mills is supplemented by the use of salvaged paper and wood, increasing the sustainability of the industry.

There are many craft and specialist firms utilising the hardwood resource. However the closure of the mines ended a small but important hardwood based industry and the only bulk market for hardwoods is now the St. Regis papermill at Sudbrook near Chepstow. A thriving firewood market exists in some parts of Wales but finding high-value uses for the hardwood resource remains a key challenge. Projects such as *Coed Cymru* have helped many small firms to process added-value products from small hardwood logs. These processors will need support and encouragement to develop into sustainable businesses.

The development of a significant wood energy market has the potential to boost substantially the market for small logs from thinnings, forest residues and co-products from existing wood processing businesses.

Wales boasts a major forest resource with a growing annual harvest of timber. Unlike many other natural resources our forests, providing they are wisely managed, will carry on producing sustainable timber supplies for centuries to come.

At the end of the last century, there had developed a growing concern for Wales threatened species of plants and animals, many of which depend on woodland habitats. Native woodlands support more species than any other single land habitat in Wales. The area covered by ancient, and semi-natural woodlands is now less than 2% of Wales, and many of the trees in our historic parks and landscapes are over-mature. The objective must be to protect and enhance these precious habitats and find ways of increasing its biodiversity value.

Rhan 4: Esboniad a Thystiolaeth

Ar ddiwedd y ganrif ddiwethaf, roedd pryder cynyddol wedi datblygu am rywogaethau o blanhigion a chreaduriaid o dan fygythiad yng Nghymru, llawer ohonynt yn dibynnu ar gynefinoedd y coetiroedd. Mae coetiroedd brodorol yn cynnal mwy o rywogaethau nag unrhyw gynefin unigol arall yng Nghymru. Erbyn hyn, dim ond 2% o dir Cymru sydd o dan orchudd coetiroedd hynafol, hanner naturiol, ac mae llawer o'r coed yn ein parciau hanesyddol a thirweddau bellach yn or-aeddfed. Rhaid mai diogelu a hyrwyddo'r cynefinoedd gwerthfawr hyn yw'r nod, yn ogystal â dod o hyd i ffyrdd o godi eu gwerth bioamrywiol.

Paratoi'r Strategaeth

Ym mis Mawrth 1999, gofynwyd i'r Comisiwn Coedwigaeth gan Weinidog Coedwigaeth Cymru i sefydlu a chadeirio grŵp rhyng-adrannol i ystyried datblygiad strategaeth coetir i Gymru. Ystyriwyd gyflwyniadau a chasglwyd barn academyddol a chyfranogwyr amgylcheddol a diwydiannol sylweddol gan y Gweithgor a gynhwysodd gynrychiolwyr y Comisiwn Coedwigaeth, Adran Amaethyddiaeth ac Adran Amgylchedd y Swyddfa Gymreig, Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Asiantaeth Amaethyddiaeth a Chadwraeth Wledig, Asiantaeth Amgylchedd Cymru, Awdurdod Datblygu Cymru a Cadw: Henebion Cymru, gyda chynrychiolwyr Parciau Cenedlaethol Cymru a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru. Yna cyhoeddodd y grŵp ddogfen ymgynghori â'r cyhoedd 'Coetir i Gymru' ym mis Tachwedd 1999 a geisiai farn ar gyfeiriad coetiroedd Cymru i'r dyfodol. Ochr yn ochr â'r ddogfen hon, trefnodd y Gweithgor bum gweithdy ledled Cymru i fod yn sail wybodaeth i'r broses ymgynghori a chyhoeddodd y ddogfen hefyd ar wefan y Comisiwn Coedwigaeth gan geisio ymatebion.

Dyma brif gasgliadau'r ymgynghori:-

- Cydnabu 78% o'r ymatebwyr yr angen am strategaeth coetir newydd i Gymru, gyda chefnogaeth gryf am strategaeth sydd yn glir ei hamcanion, cynhwysol yn ei hagwedd ac sydd yn mwynhau cefnogaeth gan y Llywodraeth wrth gael ei gweithredu. Cafwyd galwad cryf am i'r strategaeth cyd-gysylltu â meysydd polisi defnydd tir gwledig eraill, yn enwedig amaethyddiaeth, er mwyn sicrhau ei bod yn rhan o agwedd gyfannol tuag at yr ardaloedd gwledig a gwaith asiantaethau eraill, gan gynnwys Awdurdod Datblygu Cymru, wrth hyrwyddo datblygiad economaidd gwledig. Cafwyd farn gyson ar draws pob sector bod angen gwledigaeth hir-gyfnod i'r strategaeth – 50 mlynedd neu fwy – yn rhoi hyblygedd o fewn fframwaith cadarn.

- Cafwyd cefnogaeth gyffredinol am barhad yr ymgynghori wrth ddatblygu'r strategaeth. Cafwyd barn helaeth y dylai Cynulliad Cenedlaethol Cymru gael cyfranogiad gweithredol mewn datblygiad strategol i'r dyfodol, yn enwedig wrth ddatblygu agweddau rhyng-adrannol/ traws asiantaethol yn berthnasol i weithrediad y strategaeth. Roedd posibiladau'n bodoli am ddatblygu Fforwm Coetir cenedlaethol ac o bosibl ffora rhanbarthol gydag aelodaeth eang a chynhwysol i symud strategaethau cenedlaethol a mwy lleol yn eu blaen.

Thema a gafwyd trwy lawer o'r ymatebion oedd gwledigaeth o strategaeth holistaidd a chynaliadwy i goetir Cymru a fydd yn cyflawni gwell integreiddiad o ddefnyddiau tir gwledig, yn rhoi pwysau cyfartal ar destunau economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol ac yn cyflawni buddion aml-bwrpas cynaliadwy. Cafwyd dyhead cyffredinol i bwysleisio ansawdd yn hytrach na chyfaint yr holl 'gynhyrchion' a ddarperir gan goetir a chydnyddiaeth bod angen datblygu dulliau newydd i werthuso'r buddion anfarfnadol go iawn y mae coetiroedd yn eu cynnig.

Yr Elfennau Adeiladu Allweddol a gydnabuwyd ar gyfer Strategaeth i'r Dyfodol:

Maint a math y gorchudd o goetir: Roedd y pwyslais ar wella rheolaeth yr adnoddau coetir a oedd eisoes yn bodoli yn hytrach nag ehangu. Cafwyd galwad am well gydbwysedd rhwng conifferau a choed llydandail, mewn blociau unigol yn ogystal ag ar draws yr adnodd i gyd.

Lleoliad y gorchudd coetir: Cafwyd dymuniad ymhlith llawer o'r atebwyr i waredu'r planhigfeydd aneconomaidd ar y tir uchel a'u trosi yn ystod mwy amrywiol o goetiroedd a chynefinoedd eraill. Ar y tir isel roedd y prif bwyslais ar gyd-gysylltu'r adnodd llydandail gandryll a chreu coetir newydd o fewn yr ardaloedd trefol ac o'u hamgylch.

Dulliau coedwrol ar gyfer y dyfodol: Dyma faes pwysig o bryderon ymhlith atebwyr ac yn y gweithdai. Trwy gydol yr ymatebion cafwyd dyhead clir a chryf i symud tuag at ddulliau coedwrol mwy naturiol, gyda phwyslais cryf ar ddefnyddio coedwigaeth gorchudd di-dor.

Cefnogaeth i'r diwydiant pren sydd eisoes yn bodoli: Nodwyd y cafwyd buddsoddi sylweddol yn y diwydiant prosesu pren meddal cyfaint uchel. Mae angen sicrydd ar y sector hwn bod ei gyflenwad o bren yn y dyfodol yn ddiogel, yn enwedig yng ngoleuni prisiau pren rhyngwladol ar hyn o bryd.

Ychwanegu gwerth yn lleol: Cafwyd cefnogaeth helaeth i'r syniad o ychwanegu gwerth yn lleol at bren meddal a phren caled, mewn marchnadoedd bras ac

Explanation and Evidence

Preparing the Strategy

In March 1999, the Forestry Minister for Wales asked the Forestry Commission to set up and chair an interdepartmental group to consider the development of a woodland strategy for Wales. The Working Group, comprising representatives from the Forestry Commission, the Welsh Office Agriculture Department and Environment Division, the Countryside Council for Wales, the Farming and Rural Conservation Agency, Environment Agency Wales, the Welsh Development Agency and Cadw: Welsh Historic Monuments, with representatives of the Welsh National Parks and the Welsh Local Government Association, considered submissions and took views from academics and major industry and environmental stakeholders. This group then issued a public consultation document 'Woodland for Wales' in November 1999, which sought views on the future direction for woodlands in Wales. Alongside this document, the Working Group organised five workshops across Wales to inform the consultation process and also published the document and sought responses on the Forestry Commission website.

The main findings of this consultation were:

- 78% of respondents recognised the need for a new woodland strategy for Wales, with strong support for a strategy that is clear in its aims, inclusive in its approach and adequately supported by Government in its implementation. There was a strong call for the strategy to link with other rural land-use policy areas, particularly agriculture, to ensure that it forms part of an holistic approach to rural areas, and the work of other agencies, including the WDA, in promoting rural economic development. There was a consistent view across all sectors that the strategy should have a long-term vision – 50 years or more, providing flexibility within a firm framework.
- There was general support for the continuation of consultation in the development of the strategy. There was a wide ranging view that the National Assembly for Wales should have an active involvement with future strategy development, particularly in developing inter-departmental/cross agency approaches relevant to strategy implementation. There was potential for developing a national Woodland Forum and possibly regional forums with a wide and inclusive membership to drive forward national and more local agendas.

A theme that ran through many of the responses was the vision of an holistic and sustainable Welsh woodland strategy, that achieves better integration of rural land uses, places equal weight on economic, environmental and social issues and delivers sustainable multi-purpose benefits. There

was a general desire to place emphasis on quality rather than quantity of all 'products' provided by woodland and a recognition that new methods needed to be developed to value the very considerable non-market benefits that woodlands provide.

The Key Building Blocks identified for a Future Strategy:

Amount and type of woodland cover: The emphasis was on improving the management of the existing woodland resource, rather than expansion. There was a call for an improved balance between conifer and broadleaves, both within individual blocks and across the resource as a whole.

Location of woodland cover: Amongst many respondents there was a desire to see the removal and conversion of uneconomic plantations in the uplands into a more diverse range of woodlands and other habitats. The primary emphasis in the lowlands was on the linking together of the fragmented broadleaf resource and the creation of new woodland in and around urban areas.

Silvicultural practices for the future: This was a major area of concern amongst respondents and at the workshops. Throughout the responses there was a clear and strong desire to move towards more natural silvicultural practices, with a strong emphasis placed on the use of continuous-cover forestry.

Support for the existing timber industry: It was noted that there had been substantial investment in the high volume softwood timber processing industry. This sector needs reassurance that its future timber supply is secure, particularly given current international timber prices.

Adding value locally: There was widespread support for the concept of adding value locally, to both softwoods and hardwoods, in bulk and niche markets. This would increase local employment, retain benefits within the local community, reduce transport needs, and meet sustainability objectives.

Marketing and accreditation: Processors stressed that product development is best driven by business itself with the support of external commercial and academic expertise. There was a widespread call for an awareness raising campaign aimed at promoting Welsh woodland products.

Woodland as a renewable energy source: It was recognised by many that timber processing in conjunction with the development of combined heat and power plants in a local area could afford real economic, social and environmental benefits

Rhan 4: Esboniad a Thystiolaeth

arbenigol. Byddai hyn yn cynyddu cyflogaeth leol, cadw'r buddion o fewn y gymuned leol, lleihau anghenion cludiant a chwrdd ag amcanion cynaliadwyedd.

Marchnata ac achrediad: Pwysleisiodd proseswyr mai y ffordd orau i ddatblygu cynhyrchion yw trwy'r busnes ei hunan gyda chefnogaeth arbenigedd masnachol ac academiaidd allanol. Cafwyd galw helaeth am ymgyrch codi ymwybyddiaeth yn anelu at hyrwyddo cynhyrchion coetiroedd Cymru.

Coetir fel ffynhonnell ynni adnewyddadwy: Cydnabuwyd gan lawer y gallai prosesu pren mewn cydweithrediad â datblygiad gweithfeydd gwres ac ynni ar y cyd yn yr ardal leol gynnig buddion gwirioneddol economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol.

Coetiroedd ac amaethyddiaeth: Cafwyd cefnogaeth helaeth i well integreiddiad o amaethyddiaeth a choedwigaeth. Ond cafwyd sylwadau helaeth ar yr anghyfartaledd ymddangosiadol rhwng cymorthdaliadau amaethyddol a grantiau coedwigaeth.

Cwrdd ag amcanion bioamrywiaeth: Ymhlith y rhai oedd yn cynrychioli sector cadwraeth natur, cafwyd dyhead cryf am i Gynllun Gweithredu ar Fioamrywiaeth y DU fod yn gonglfaen y strategaeth. Cafwyd galwad cryf hefyd am gydnabyddiaeth benodol o goetiroedd hynafol hanner-naturiol yn y strategaeth, gan adlewyrchu eu gwerth cadwraethol uchel.

Cymeriad tirwedd a hunaniaeth leol: Cafwyd dyhead cryf am weld adlewyrchiad o gymeriad tirwedd Cymru yn y strategaeth coetir, gyda choetiroedd yn tanlinellu hynodrwydd lleol.

Coetiroedd cymunedol a chyfranogiad y cyhoedd: Cafwyd cefnogaeth gryf am greu coetiroedd cymunedol, yn enwedig ar dir diffwyth a difrodedig. Cafwyd cefnogaeth sylweddol hefyd ar draws y gwahanol sectorau am gyfranogiad cymunedol ehangach wrth reoli coetiroedd preifat a chyhoeddus.

Mynediad: Cafwyd galwad am fwy o fynediad i goetiroedd gan y cyhoedd ond cytunwyd yn gyffredinol y dylai hynny fod ar sail wirfoddol yn achos coetiroedd preifat.

Rhagdybiaethau: Rhoddwyd pedwar senario ymlaen yn y ddogfen ymgynghori er mwyn symbylu trafodaeth, sef, (1) senario ar sail grymoedd y farchnad, (2) economi integreiddiedig gwledig, (3) yr amgylchedd a (4) arfaethiad o'r sefyllfa bresennol. O'r rhain, roedd senario'r economi integreiddiedig gwledig yn fwyaf poblogaidd ymhlith y sawl a fynegodd ffefryn unigol, ond roedd y mwyafrif am gael cyfuniad o ddau senario neu fwy.

Grantiau Coetir: Cafwyd galw am olwg hir-gyfnod â hyblygrwydd, fel y byddai modd cyfeirio grantiau at fannau gwan a gwahanol feysydd ar wahanol adegau. Cafwyd cefnogaeth gryf hefyd am dargedu grantiau coetir fel ffordd o gael gwerth am arian. Dylid seilio targedu ar bartneriaethau aml-asiantaethol integreiddiedig, sydd yn ceisio cysylltiadau agos rhwng coetiroedd a defnyddiau tir eraill.

Ymchwil a Hyfforddiant: Roedd yr angen am hyfforddiant bellach yn thema gyson. Roedd y canlynol ymhlith y meysydd allweddol am ymchwil: arferion coedwrol; newid hinsawdd a'r goblygiadau ar gyfer rheolaeth coetir; gwerthfawrogi buddion an-economaidd coetiroedd; ac ymchwilio cynhyrchion a marchnadoedd newydd.

Rheoli'r Ystâd Goedwig Gyhoeddus: Cafwyd cydsyniad helaeth y dylid rheoli'r ystâd gyhoeddus fel esiampl o'r arferion gorau wrth gyflawni buddion aml-bwrpas cynaliadwy – Coedwigaeth Enghreifftiol. Cafwyd gwrthwynebiad cryf iawn i unrhyw werthiannau pellach o'r ystâd goedwig ar y sail bod gwerthiannau'n annhebygol o ariannu ystod o fuddion cyhoeddus mor eang ag a ddarperir ar hyn o bryd. Ond y roedd nifer o ymatebwyr am weld rhesymoliad pwylllog o'r ystâd goedwig, gyda gwerthiant y coetiroedd hynny y byddai'n hawdd eu rheoli gan y sector preifat a'r arian a godir yn cael ei defnyddio i greu coetir.

Y broses yn dilyn ymgynghori

Dadansoddwyd canlyniadau'r ymgynghori yn annibynnol a chyflwynwyd adroddiad i'r Gweithgor a ehangwyd trwy gynnwys cynrychiolwyr y diwydiant coedwigaeth a'r sector amgylcheddol gwirfoddol. Dosbarthwyd adroddiad yr ymgynghoriad i bawb oedd wedi ymateb i'r ymgynghoriad a chafwyd ei gyhoeddi ar wefan y Comisiwn Coedwigaeth.

Cyflwynwyd adroddiad ar y broses ymgynghori i Bwyllgor Amaethyddiaeth a Datblygiad Gwledig y Cynulliad Cenedlaethol a gefnogodd cynhyrchiad y strategaeth hon. Datblygodd y Gweithgor estynedig drafft y strategaeth amlinellol a drafodwyd gyda'r cyfranogwyr mewn Gweithdy Cyfranogwyr ym mis Tachwedd 2000. Trafodwyd amlinelliad diwygiedig o'r strategaeth drachefn yn y Pwyllgor Amaethyddiaeth a Datblygiad Gwledig ym mis Rhagfyr 2000. Ystyriwyd drafft terfynol y strategaeth gan y Pwyllgor ym mis Mawrth 2001.

Explanation and Evidence

Woodlands and agriculture: There was widespread support for the better integration of agriculture and forestry. However, the apparent disparity between agricultural subsidy and forestry grants received extensive comment.

Meeting biodiversity objectives: Amongst those representing the nature conservation sector there was a strong desire for the UK Biodiversity Action Plan to form a cornerstone of the strategy. There was also a strong call for ancient semi-natural woodlands to receive specific recognition in the woodland strategy, reflecting their high nature conservation value

Landscape character and local identity: There was a widespread desire to see the character of the Welsh landscape reflected in the woodland strategy, with woodlands reinforcing local distinctiveness.

Community woodlands and public participation: There was strong support for the creation of community woodlands, especially on derelict and damaged land. There was also considerable support across the different sectors for wider community participation in the management of private and public woods.

Access: There was a call for greater public access to woodlands but general agreement that, in the case of private woods, this should be on a voluntary basis.

Scenarios: In the consultation document four scenarios were put forward to stimulate debate, namely, (1) a scenario based on market forces; (2) an integrated rural economy; (3) the environment; and (4) a projection of the status quo. Of these, where respondents favoured a single scenario, the integrated rural economy scenario was the most popular, but the strongest preference was for a combination of two or more scenarios.

Woodland Grants: There was a call for a long-term view with flexibility, so that grants could be directed at weak areas and at different areas over time. There was also strong support for the targeting of woodland grants as a means of achieving value for money. Targeting should be based on integrated multi-agency partnerships, which seek close linkages between woodlands and other land uses.

Research and Training: The need for further research was a reoccurring theme. Key areas for further research include: silvicultural practices; climate change and its implications for woodland management; valuing the non-economic benefits of woodland; and researching new products and markets

Management of the Public Forest Estate: There was widespread agreement that the public estate should be managed as an exemplar of best practice in delivering sustainable multi-purpose benefits – Flagship Forestry. There was very strong resistance to any further sale of the forest estate on the basis that the disposal was unlikely to fund as wide a range of public benefits as currently provided. However, some respondents wanted to see the careful rationalisation of the forest estate, with disposal of those woodlands that could be as easily managed by the private sector and the money so raised used for woodland creation.

The process following consultation.

The results of consultation were independently analysed and reported back to the Working Group which was expanded by the inclusion of representatives of the forest industries and the voluntary environmental sector. The report of consultation was distributed to all who had responded to consultation and published on the Forestry Commission Web site.

A report on the consultation process was also presented to the National Assembly's Agriculture & Rural Development Committee, who endorsed the production of this strategy. The extended Working Group developed a draft outline strategy which was discussed with stakeholders at a Stakeholder Workshop in November 2000. An amended outline strategy was again discussed at the Agriculture & Rural Development Committee in December 2000. The final draft strategy was considered by the Committee in March 2001.

Cyhoeddir **Coetiroedd i Gymru** gan y
Comisiwn Coedwigaeth ar ran
Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Woodlands for Wales is published by the
Forestry Commission on behalf of the
National Assembly for Wales.

Mae copïau ychwanegol o'r ddogfen hon ar gael gan:

Further copies of this document can be obtained from:

**Y Comisiwn Coedwigaeth
Swyddfa Genedlaethol Cymru
Rhodfa Fuddug
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 2DQ**

**Forestry Commission
National Office for Wales
Victoria Terrace
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 2DQ**

E-bost: sue.fuge@forestry.gsi.gov.uk

E-mail: sue.fuge@forestry.gsi.gov.uk

Neu cewch fynediad iddi ar wefan y Comisiwn
Coedwigaeth (www.forestry.gov.uk)

Or it can be accessed on the Forestry Commission
website (www.forestry.gov.uk)

Mae fersiwn cryno o Goetiroedd i Gymru
ar gael hefyd o'r un cyfeiriad.

A summary version of Woodlands for Wales is also
available from the same address.

**Cynulliad Cenedlaethol Cymru
The National Assembly for Wales**

**CADW
WELSH HISTORIC MONUMENTS**

**ASiantaeth yr
Amgylchedd Cymru
Environment
Agency Wales**

**ASSOCIATION OF NATIONAL PARK AUTHORITIES
CYMDEITHAS AWBURDODAU Y PARCIAU CENEDLAETHOL**

**WELSH
LOCAL
GOVERNMENT
ASSOCIATION
CYMDEITHAS
LLYWODRAETH
LEOL
CYMRU**

**Forest Industries
Development Council**
- the UK's wood-chain partnership -

**Comisiwn
Coedwigaeth
yng Nghymru**

**Forestry
Commission
in Wales**

